

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI
ZA 2014 ROK**

System
zarządzania
ISO 9001:2008
ISO 14001:2004

www.tuv.com
ID 9105052298

- I. WSTĘP**
- II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH**
  - 1. RADA NADZORCZA
  - 2. ZARZĄD
  - 3. BIURO FUNDUSZU
- III. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ**
  - 1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA
  - 2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA
  - 3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI
    - 3.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH PRZY POMOCY ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (PROW) W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ
    - 3.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY WYKONANIA PODŁĄCZEŃ BUDYNKÓW DO ZBIORCZEGO SYSTEMU KANALIZACYJNEGO
    - 3.3 PROGRAM PRIORYTETOWY RACJONALIZACJA ZUŻYCIA ENERGII W BUDYNKACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ ZASOBACH KOMUNALNYCH NALEŻĄCYCH DO JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W CELU ZMNIEJSZENIA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY
    - 3.4 PROGRAM PRIORYTETOWY PRZYRODNICZE PERŁY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – PROGRAM REWALORYZACJI ZABYTKOWYCH PARKÓW
  - 4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH
    - 4.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH
    - 4.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY WÓD DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
    - 4.3 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ DOTYCZĄCYCH OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII
    - 4.4 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY ZIEMI DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
    - 4.5 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA DLA OSÓB FIZYCZNYCH ORAZ WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ W ZAKRESIE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI CIEPLNEJ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH
  - 5. REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI
    - 5.1 OCHRONA POWIETRZA
    - 5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH
    - 5.3 GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI
    - 5.4 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU
    - 5.5 BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY/MONITORING ŚRODOWISKA
    - 5.6 EDUKACJA EKOLOGICZNA
    - 5.7 POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA
  - 6. UMORZENIA POŻYCZEK
  - 7. REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH
  - 8. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDATKI DOTACYJNE
    - 8.1 NAGRODY
    - 8.2 INNE WYDATKI DOTACYJNE
    - 8.3 PRZELEWY REDYSTRYBUCYJNE
- IV. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO**
- V. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA**
- VI. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA**
- VII. INWESTYCJE KAPITAŁOWE**
- VIII. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO 2014**
- IX. ZAŁĄCZNIKI**

I. WSTĘP

Za nami rok 2014 – rok szczególny tym bardziej, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi wkroczył w kolejną – trzecią już dekadę swojej działalności. W roku ubiegłym nasza instytucja osiągnęła bezprecedensowy, rekordowo wysoki poziom udzielonego wsparcia zadań z zakresu ochrony środowiska. Dokładne rozpoznanie potrzeb na terenie naszego województwa pozwoliło nam na udzielenie wsparcia finansowego w wysokości aż 291,5 mln zł.

Przeprowadzone w 2014 roku audyty wdrożonego w Biurze Funduszu Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z normami ISO 9001 oraz ISO 14001 potwierdziły, że WFOŚiGW w Łodzi jest instytucją gotową do wyzwań jakie czekają nas w najbliższych latach. Łódzki fundusz był pierwszym spośród wszystkich wojewódzkich funduszy w 2014 roku, w którym został przeprowadzony audyt Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym, wyznaczając nowy standard dla instytucji finansujących ochronę środowiska.

Coraz szybciej rozwijająca się energetyka oparta o odnawialne źródła energii, staje się powoli znakiem rozpoznawczym naszego województwa. Z całą pewnością nie byłoby to możliwe bez wsparcia finansowego Funduszu. W samym tylko roku 2014 podpisaliśmy 40 umów finansujących inwestycje OZE na łączną kwotę przekraczającą 32 mln zł. Spektrum dofinansowanych przedsięwzięć jest szerokie i obejmuje wykonanie instalacji kolektorów słonecznych, pomp ciepła, wykorzystanie wód geotermalnych do celów grzewczych, jak również do przygotowania ciepłej wody użytkowej, wykonanie instalacji ogniw fotowoltaicznych, modernizację źródeł ciepła poprzez zastosowanie biomasy oraz budowę elektrowni wiatrowych.

W roku 2014 WFOŚiGW w Łodzi rozwijał formułę wsparcia finansowego dla osób fizycznych w ramach realizowanych Programów Priorytetowych. Dzięki naszej ofercie udało się wesprzeć termomodernizację 186 domów jednorodzinnych i 64 budynków wielorodzinnych oraz przeznaczyć środki na montaż 258 pomp ciepła.

Wśród programów priorytetowych na szczególną uwagę zasługuje program priorytetowy „Przyrodnicze perły województwa łódzkiego”. Dzięki środkom rozdysponowanym w ramach programu, świetność odzyskują kolejne zabytkowe parki, po raz kolejny dając dowód, że ochrona środowiska przynosi realne korzyści wszystkim mieszkańcom naszego województwa.

Przykłady aktywności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w roku 2014 można by mnożyć niemal bez końca. Dlatego też wyjątkowo gorąco zachęcamy nie tylko do lektury niniejszego Sprawozdania, ale też do bieżącego śledzenia naszej strony internetowej www.zainwestujwekologie.pl oraz zgłaszania nam wszelkich Państwa pomysłów.

W 2015 roku planujemy otwarcie nowej siedziby Funduszu, która będzie wzorem budynku w standardzie niskoenergetycznym wykorzystującym dostępne na rynku rozwiązania odnawialnych źródeł energii, a prócz obsługi naszych beneficjentów będzie także ośrodkiem edukacji ekologicznej. Szczególnie mocno liczymy na Państwa współpracę. Razem jeszcze lepiej możemy służyć poprawie stanu środowiska w naszym regionie.

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi

Tomasz Łysek

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. RADA NADZORCZA

Sejmik Województwa łódzkiego powołał Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Uchwałą Nr III/54/06 z dnia 28.12.2006 r. a następnie dokonywał kilkakrotnych zmian jej składu.

W roku 2014 Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

- **Izabela Wereśniak-Masri** – Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyznaczona przez Ministra Środowiska;
- **Piotr Maks** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
- **Hieronim Andrzejewski** – Sekretarz Rady Nadzorczej, Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody;
- **Świętosław Gołek** – przedstawiciel Sejmiku Województwa łódzkiego;
- **Ryszard Deluga** – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi;
- **Michał Cieplucha** – przedstawiciel organizacji ekologicznych;
- **Wacław Przybylski** – przedstawiciel samorządu gospodarczego.

W roku 2014 Rada Nadzorcza odbyła 12 posiedzeń podejmując łącznie 178 uchwał.

Wśród najważniejszych decyzji można wyróżnić następujące uchwały:

- Nr 11/I/2014 z 24.01.2014 r. o uchwaleniu Programu Priorytetowego "Wykonanie podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego",
- Nr 12/I/2014 z 24.01.2014 r. o uchwaleniu II edycji Programu Priorytetowego dla przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych,
- Nr 26/IV/2014 z 28.04.2014 r. o zatwierdzeniu Roczno sprawozdania z działalności WFOŚiGW w Łodzi za 2013 rok,
- Nr 27/IV/2014 z 28.04.2014 r. o zatwierdzeniu Sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Łodzi za rok 2013,
- Nr 48/V/2014 z 23.05.2014 r. o uchwaleniu Programu Priorytetowego dotyczącego przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- Nr 57/VI/2014 z 10.06.2014 r. o zatwierdzeniu Listy Przedsięwzięć Priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok,
- Nr 130/XI/2014 z 26.11.2014 r. o uchwaleniu "Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi na rok 2015",
- Nr 138/XI/2014 z 26.11.2014 r. o uchwaleniu Programu Priorytetowego "Racjonalizacja zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych należących do jednostek samorządu terytorialnego w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery - II edycja",
- Nr 154/XII/2014 z 18.12.2014 r. o uchwaleniu Programu priorytetowego dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dotyczących termomodernizacji budynków mieszkalnych, modernizacji źródeł ciepła oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w latach 2015-2016,
- Nr 155/XII/2014 z 18.12.2014 r. o uchwaleniu Programu priorytetowego dla osób fizycznych dotyczącego przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w latach 2015-2016,
- Nr 156/XII/2014 z 18.12.2014 r. o uchwaleniu Programu priorytetowego dotyczącego przedsięwzięć w zakresie ochrony wód realizowanych przez osoby fizyczne - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2015-2016,
- Nr 157/XII/2014 z 18.12.2014 r. o uchwaleniu Programu priorytetowego dla osób fizycznych realizujących przedsięwzięcia z zakresu gospodarki ściekowej - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych w latach 2015-2016.

W 2014 r. Rada Nadzorcza podjęła na wniosek Zarządu łącznie 73 uchwały dotyczące udzielenia dofinansowania, zatwierdzając wnioski Zarządu o przyznanie środków w łącznej wysokości 258.176.924,00 zł,

z czego 204.141.210,00 zł w formie pożyczek, 3.395.699,00 w formie pożyczek pomostowych, 44.044.529,00 zł w formie dotacji oraz 6.595.486,00 zł w formie dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego.

Rada Nadzorcza rozpatrzyła w ciągu roku sprawozdawczego 35 wniosków o umorzenie pożyczek oraz 8 wniosków o zmianę przeznaczenia środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. Łączna kwota dokonanych umorzeń w 2014 r. wyniosła 12.808.276,50 zł.

Członkowie Rady Nadzorczej na każdym posiedzeniu otrzymywali miesięczne zestawienia złożonych wniosków o dofinansowanie, zawartych umów pożyczek i dotacji, środków wypłaconych w ramach podpisanych umów oraz przeprowadzonych kontroli dofinansowanych zadań oraz informacje o realizacji zadań Funduszu jako Instytucji Wdrażającej POIiŚ. Ponadto Członkom Rady Nadzorczej przekazywane były kwartalne analizy planowanych przepływów pieniężnych Funduszu na lata 2014-2018.

Zarząd na bieżąco informował Członków Rady Nadzorczej o prowadzonych przez Fundusz postępowaniach sądowych i egzekucyjnych.

2. ZARZĄD

W 2014 roku Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi obradował w następującym składzie:

1. Prezes Zarządu – Tomasz Łysek,
2. Zastępca Prezesa Zarządu – Andrzej Czapla,
3. Zastępca Prezesa Zarządu – Bohdan Cezary Dzierżek,
4. Zastępca Prezesa Zarządu – Wiesław Łukomski,
5. Zastępca Prezesa Zarządu – Zbigniew Stasiak.

W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 58 posiedzeń, podejmując łącznie 3.637 uchwał.

W 2014 r. praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- podejmowaniu decyzji o udzielaniu dofinansowania w formie pożyczek, dotacji oraz w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym;
- podejmowaniu decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- podejmowaniu decyzji o przyznawaniu dotacji w formie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych;
- akceptacji zmian warunków zawartych umów;
- bieżącej analizie przychodów i wydatków WFOŚiGW w Łodzi;
- przygotowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej o zatwierdzenie dofinansowania zadań ze środków Funduszu, w których wartość pomocy finansowej przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku 2013;
- opiniowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- gospodarowaniu środkami Funduszu;
- realizowaniu uchwał i zaleceń Rady Nadzorczej;

Łączna pomoc finansowa udzielona beneficjentom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2014 r. na podstawie decyzji Zarządu wyniosła w formie:

- pożyczek: 28.259.474,00 zł;
- pożyczek pomostowych: 593.008,00 zł;
- dotacji: 42.251.572,00 zł;
- przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym: 5.831.285,00 zł;
- częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych: 18.752.139,28 zł;
- promes dofinansowania w formie pożyczki: 130.000,00 zł.

Zarząd dokonał częściowego umorzenia przyznanych pożyczek na łączną kwotę 4.099.317,56 zł. Realizując decyzje Zarządu i Rady w 2014 r. Fundusz zawarł 1.011 umów na łączną kwotę 291,5 mln zł.

W 2014 r. Zarząd Funduszu zatwierdził regulaminy następujących konkursów: „Ekobelfry” – IV edycja, „EkoAktywni” – I edycja, „Ekologiczny magister i doktor” – I edycja.

KONKURS „EKOLOGICZNY MAGISTER I DOKTOR”

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI

ZOSTAŃ NAJLEPSZYM EKOLOGICZNYM MAGISTREM LUB DOKTOREM

Dwie kategorie: • Ekologiczny magister
• Ekologiczny doktor

Jeżeli obroniłeś pracę magisterską lub rozprawę doktorską z zakresu ochrony środowiska w roku akademickim 2013/2014 ten Konkurs jest właśnie dla Ciebie!

Przewidywana ogólna pula nagród do rozdysponowania wynosi 82.500 zł

- w kategorii „Ekologiczny magister” - przewiduje się 12 nagród po 5.000 zł
- w kategorii „Ekologiczny doktor” - przewiduje się 3 nagrody po 7.500 zł

Na zgłoszenia czekamy do 24 października 2014 r.

Więcej informacji znajdziesz na stronie: www.zaloznoscijunkolodzie.pl w zakładce Konkursy

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI
ul. Łódzka 11, 90-562 Łódź
tel. 42 663 41 00, fax 42 639 51 23
fundusz@wfo.org.pl

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI

IV edycja Konkursu „EKOBELFRY”

• nagrodzimy najbardziej aktywnych naukowców prowadzących działalność na polu edukacji ekologicznej
• nagrodzimy przedsiębiorców i osoby propagujące tematykę ochrony środowiska w roku szkolnym 2013/2014 z terenu woj. łódzkiego

Wygraj nawet 5.000,00 zł

W każdej z kategorii przewidziano 8 podkategorii: pracownia, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadpodstawowe, szkoły specjalne, ośrodki szkolno-wychowawcze

Warunki przyjmowania zgłoszeń konkursowych: do 30 września 2014 roku sposobem dostarczenia zgłoszeń: osobiste lub pocztą na adres: ul. Łódzka 11, 90-562 Łódź

Łączna pula nagród wynosi 140.000,00 zł
Jednorazowa nagroda wynosi 17.500,00 zł

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI
ul. Łódzka 11, 90-562 Łódź
tel. 42 663 41 00, fax 42 639 51 23
fundusz@wfo.org.pl

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI

Konkurs „EkoAktywni” o nagrodę
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

jednorazowe nagrody dla zwycięzców to:

- 20.000,- zł
- 10.000,- zł
- 5.000,- zł
- 2.500,- zł

Nagrodzimy organizacje pozarządowe i osoby fizyczne za działalność na rzecz ochrony środowiska woj. łódzkiego w latach 2012 - 2013

Konkurs odbywamy w dwóch kategoriach:

- Organizacja pozarządowa
- Osoba fizyczna, w podkategoriach:
  - ochrona ścieków przydomowych,
  - aktywność ekologiczna,
  - innowacje ekologiczne.

Łączna pula nagród wynosi 60.000,- zł

Termin przyjmowania zgłoszeń konkursowych: do 30 września 2014 roku

Sposób dostarczenia zgłoszeń: osobiste lub pocztą na adres: ul. Łódzka 11, 90-562 Łódź

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARSTWA WODNEJ W ŁODZI
ul. Łódzka 11, 90-562 Łódź
tel. 42 663 41 00, fax 42 639 51 23
fundusz@wfo.org.pl

3. BIURO FUNDUSZU

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Biuro Funduszu jest powołane do obsługi techniczno-organizacyjnej organów Funduszu realizujących zadania statutowe.

Na dzień 31.12.2014 r. w skład Biura WFOŚiGW w Łodzi wchodziły następujące zespoły: Finansowo-Księgowy, Administracyjny, Systemu Zarządzania, Radców Prawnych, Obsługi i Oceny Wniosków, Przygotowania Umów i Współpracy z Bankami, Realizacji Umów, ds. Funduszy Unii Europejskiej, ds. Analiz i Planowania, ds. Promocji, Kontroli Zewnętrznej oraz Samodzielne Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami.

Faktyczne zatrudnienie w WFOŚiGW w Łodzi na dzień 31.12.2014 r. wynosiło 99,5 etatów, w tym 5 Członków Zarządu.

Zarządzenia Prezesa

W roku sprawozdawczym Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi wydał 44 Zarządzenia regulujące pracę Biura, którymi m.in. powoływał zespoły ds. negocjowania warunków umów zawieranych w ramach POIiŚ oraz zespoły kontrolujące wnioski o dofinansowanie i realizację projektów współfinansowanych ze środków UE. Ponadto Prezes wprowadził monitoring wizyjny w budynku Funduszu.

Kontrole zewnętrzne

Działalność Biura Funduszu była kontrolowana w 2014 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Kontrola była przeprowadzona na prowadzonych w ZUS kontaktach Płatnika.

Zintegrowany System Zarządzania zgodny z wymaganiami normy ISO 9001:2008, 14001:2004 oraz System Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym

W kwietniu 2014 r. jednostka certyfikująca TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. przeprowadziła II audyt w nadzorze na zgodność Zintegrowanego Systemu Zarządzania z wymaganiami normy ISO 9001:2008, 14001:2004. Na podstawie rekomendacji audytora wiodącego oraz dokumentacji audytu ważność certyfikatu została utrzymana.

W dniu 30 grudnia 2014 roku Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. przeprowadziło I audyt w nadzorze Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym. Komitet Techniczny ds. Certyfikacji Systemów Zarządzania PCBC S.A. pozytywnie zaopiniował wynik audytu i podjął decyzję o utrzymaniu ważności certyfikatu. Celem potwierdzenia poprawnego funkcjonowania systemu zarządzania, przeprowadzono w roku sprawozdawczym łącznie 18 audytów wewnętrznych, obejmujących swym zakresem wszystkie zidentyfikowane

procesy w Funduszu uwzględniając wymagania normy ISO 9001, ISO 14001 oraz Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym.

W 2014 r. wprowadzono jedną nową procedurę oraz zatwierdzono nowe edycje 5 istniejących procedur.

Inwestycje własne - budowa siedziby WFOŚiGW w Łodzi

W 2014 roku Fundusz kontynuował działania związane z budową nowej siedziby na działce w Łodzi przy ul. Dubois 114/116. Prace budowlane prowadzi firma SKANSKA S.A., a inwestorem zastępczym jest firma BUD-INVENT Sp. z o.o.

Budynek wyposażony będzie m.in. w salę edukacyjną oraz konferencyjną, które zostaną wykorzystane do prowadzenia działań w zakresie edukacji ekologicznej. W otoczeniu budynku przewidziano możliwość urządzenia ścieżek edukacyjnych służących propagowaniu zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Został on zaprojektowany w standardzie budynku niskoenergetycznego. Obiekt zostanie wyposażony w instalacje zawierające m.in. następujące rozwiązania proekologiczne:

- ścieki opadowe z dachu budynku i terenu utwardzonego otaczającego budynek będą wykorzystywane do nawadniania terenów zielonych,
- źródłem ciepłej wody użytkowej będzie m.in. instalacja solarna (kolektory słoneczne usytuowane będą w otoczeniu budynku),
- chłodzenie i ogrzewanie pomieszczeń będzie się odbywało w oparciu o urządzenia ze zmiennym przepływem czynnika chłodniczego, za pomocą uzdatnionego powietrza, przygotowanego wstępnie w poziomym wymienniku gruntowym, jak i za pomocą obiegu wodnego z wykorzystaniem rekuperacji ciepła,
- jako źródło ciepła do ogrzewania budynku wykorzystano zarówno miejską sieć c.o., jak i system pionowych gruntowych pomp ciepła,
- zasilanie w energię elektryczną przewidziano z dystrybucyjnej sieci miejskiej, jak również z własnego mikroźródła w postaci instalacji fotowoltaicznej,
- teren wokół budynku oświetlany będzie m.in. lampami autonomicznymi ze zintegrowanymi panelami fotowoltaicznymi,
- zarówno w budynku jak i na terenie posesji przewidziano miejsca segregacji odpadów.

Fot. Nr 1 Widok na północno-wschodnią elewację budynku siedziby Funduszu – realizacja i projekt.

Do dnia 31.12.2014 r. (III i IV kwartał 2014 r.) wykonano między innymi: fundamenty budynku wraz ze ścianami obwodowymi, ściany i stropy, wewnętrzne i zewnętrzne ściany murowane, podkonstrukcje stalowe na dachu, okna aluminiowe zewnętrzne, system dolnego źródła ciepła i instalacji zewnętrznej, zbiorniki retencyjne kanalizacji deszczowej, instalację kanalizacji sanitarnej zewnętrznej oraz przyłącze wodociągowe.

III. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ

1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

W 2014 roku Fundusz udzielał dofinansowania w formie:

- pożyczki, w tym pożyczki pomostowej;
- dotacji; w tym w formie dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych;
- przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Dofinansowanie było udzielane na podstawie umów cywilnoprawnych, w oparciu o Zasady udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi oraz programy priorytetowe, a także na podstawie umów z bankami w oparciu o Regulamin udzielania przez WFOŚiGW w Łodzi dotacji w formie dopłat do oprocentowania oraz dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych.

Ponadto, udzielając pomocy finansowej, Fundusz działał w oparciu o następujące dokumenty:

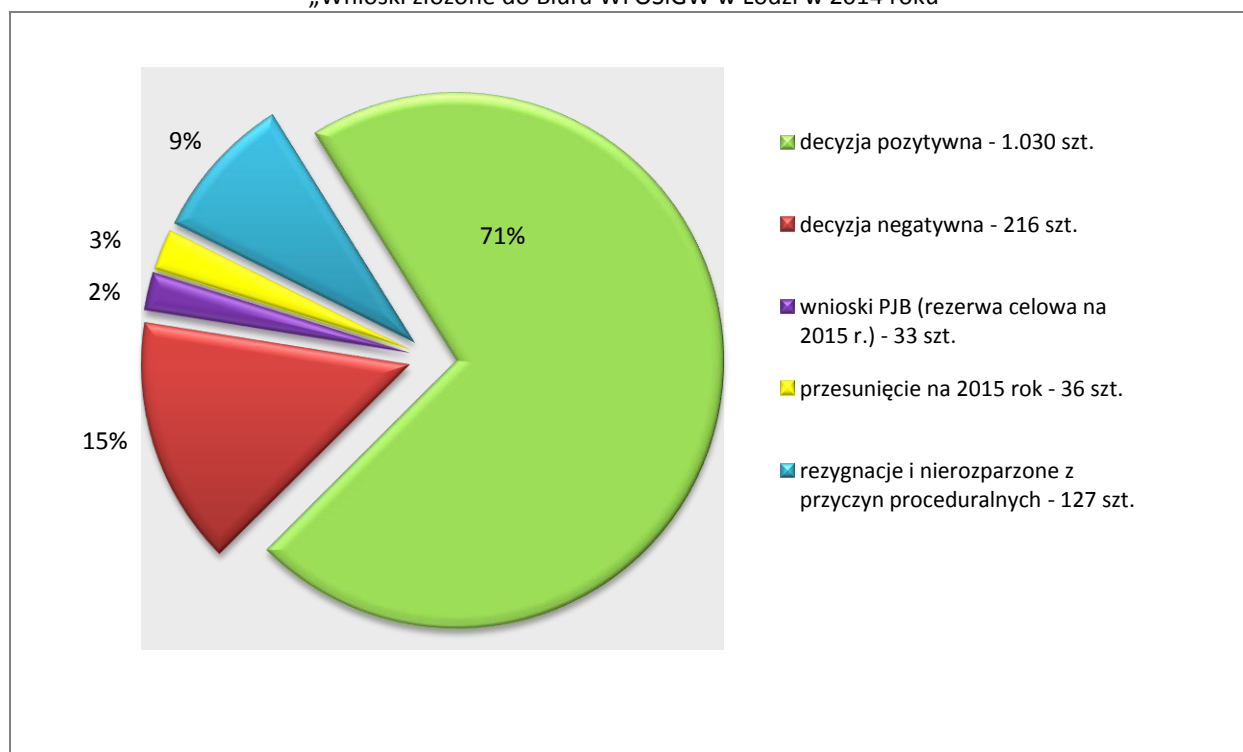
- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Listę przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na 2014 rok;
- Procedury udzielania dofinansowania na realizację zadań ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Katalog kwalifikacji kosztów dla zadań dofinansowywanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi.

2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA

Złożone wnioski

W 2014 r. do Funduszu wpłynęło łącznie 1.406 wniosków o udzielenie pomocy finansowej w formie pożyczki, dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, w tym również o przyznanie promes dofinansowania. Ponadto do rozpatrzenia pozostało również 36 wniosków złożonych w 2013 r.

Wykres nr 1
„Wnioski złożone do Biura WFOŚiGW w Łodzi w 2014 roku”

Spółród wszystkich wniosków o dofinansowanie złożonych do Funduszu 1.030 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, w tym 1 wniosek o promesę. W 17 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnację po podjęciu decyzji o dofinansowaniu, a w 1 przypadku zrezygnowano z dofinansowania po zawarciu umowy. Ponadto w 127 przypadkach złożono rezygnację lub wnioski nie były rozpatrywane z przyczyn proceduralnych. Negatywnie rozpatrzono 216 wniosków. W 2015 r. pozostało do rozpatrzenia 36 wniosków.

Ostatecznie w 2014 r. zawarto 1.011 umów o dofinansowanie (w tym 24 umowy na podstawie wniosków złożonych w 2013 roku) na łączną kwotę 291.599.038,93 zł, w tym:

- 118 pożyczek (181.747.905,95 zł);
- 44 pożyczek i dotacji (43.551.426,00 zł);
- 2 pożyczki pomostowe (3.988.707,00 zł);
- 823 dotacji (56.952.022,98 zł);
- 24 umowy przekazania środków (5.358.977,00 zł).

Państwowe jednostki budżetowe (PJB) złożyły 33 wnioski na potrzeby ustalenia rezerwy celowej na 2015 r.

Plan Działalności – Plan Finansowego Wsparcia

Plan Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2014 rok został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Funduszu w dniu 21.11.2013 r. Uchwałą nr 130/XI/2013. Pierwotny Plan Finansowego Wsparcia (PFW) został uchwalony na kwotę 250 mln zł. W sierpniu 2014 r. zwiększono kwotę Planu do wysokości 290 mln zł, a w listopadzie do 315 mln zł.

Zmiany w Planie Działalności Funduszu wynikały z potrzeby urealnienia zawartych w nim założeń, a także bieżących potrzeb wnioskodawców, planujących realizację inwestycji proekologicznych, o dofinansowanie których ubiegali się ze środków WFOŚiGW w Łodzi oraz możliwości finansowych Funduszu.

Tabela nr 1

„Plan Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2014 rok po wprowadzonych zmianach”

Rodzaj beneficjenta	Plan Ogółem [tys. zł]	Dotacje oraz Przekazanie Środków [tys. zł]	Pożyczki [tys. zł]
Sektor finansów publicznych	135.300,00	78.300,00	57.000,00
Poza sektorem finansów publicznych	179.700,00	16.700,00	163.000,00
Razem	315.000,00	95.000,00	220.000,00

Tabela nr 2

„Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2014 r. w odniesieniu do Planu pierwotnego i po wprowadzonych zmianach”

Rodzaj beneficjenta	Pierwotny Plan Ogółem ¹ [tys. zł]	Wykonanie Pierwotnego Planu [%]	Plan po zmianach ² [tys. zł]	Wykonanie Planu po zmianach [%]
Sektor finansów publicznych	157.500,00	80,16%	135.300,00	93,3%
Poza sektorem finansów publicznych	92.500,00	182,19%	179.700,00	93,8%
Razem	250.000,00	117,9%	315.000,00	93,6%

¹ Pierwotny Plan – pierwsza wersja Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2014 r. wprowadzona uchwałą Rady Nadzorczej Nr 130/XI/2013 z dnia 21 listopada 2013 r.

² Plan po zmianach – ostatnia wersja Planu Finansowego Wsparcia po wprowadzonych zmianach uchwałą Rady Nadzorczej Nr 129/XI/2014 z dnia 26 listopada 2014 r.

Wykonanie planu na 2014 r. w 93,6% wynika z zawierania umów na niższe kwoty niż wielkość przyznanego przez Radę Nadzorczą albo Zarząd dofinansowania, co było związane ze zmianami wartości zadania po przeprowadzonych wyborach wykonawcy/dostawcy. Dodatkowo, na niepełne wykonanie planu, miały wpływ rezygnacje beneficjentów z przyznanej pomocy finansowej.

W roku sprawozdawczym większość dofinansowania przyznanego ze środków Funduszu przypadła na dziedzinę Ochrona Powietrza – łącznie ponad 163 mln zł, co stanowi 55% dofinansowania przyznanego w 2014 roku.

Tabela nr 3
„Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w latach 2010-2014”

Forma dofinansowania	2010	2011	2012	2013	2014
Pożyczka	91%	98%	99%	98%	96%
Dotacja	93%	93%	89%	85%	89%
Ogółem	94%	97%	96%	94%	94%
Realizacja Planu Finansowego Wsparcia*	205 mln	190 mln	277 mln	267 mln	295 mln

*łącznie z przekazaniem środków dla PJB oraz z aneksami zwiększającymi zawartymi do umów z zawartych w latach 2012-2013 w wysokości 3,18 mln zł.

Szczegółową realizację Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w podziale na dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej na 2014 rok obrazuje tabela stanowiąca Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI

3.1 Program priorytetowy dla przedsięwzięć realizowanych przy pomocy środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Celem programu jest poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz zaopatrzenie mieszkańców w wodę na obszarach wiejskich. Okres wdrażania programu to lata 2012-2015. Formą dofinansowania jest pożyczka z dotacją, przy czym kwota dotacji może stanowić do 50% kwoty możliwego dofinansowania w przypadku zadań realizowanych przez gminy na terenach objętych ochroną np.: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody bądź parki krajobrazowe, a do 40% kwoty możliwego dofinansowania w pozostałych przypadkach.

Tabela nr 4
„Realizacja Programu Priorytetowego PROW w latach 2012-2014”

Forma	Pula środków [zł]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
2014				
Pożyczka	39.000.000,00	15.395.433,00	2.724.777,00	12.670.656,00
Dotacja	35.000.000,00	14.212.334,00	1.504.567,93	12.707.766,07
Razem 2014	74.000.000,00	29.607.767,00	4.229.344,93	25.378.422,07
2012-2014				
Pożyczka	63.000.000,00	39.782.998,81	7.841.624,80	14.727.945,00
Dotacja	57.000.000,00	35.956.788,71	6.113.808,48	14.479.877,14
Razem Program	120.000.000,00	75.739.787,52	13.955.433,28	29.207.822,14

W ramach ww. programu, Fundusz zawarł umowy w 2014 roku z 24 gminami województwa łódzkiego. Dofinansowanie otrzymały Gminy: Galewice, Wierzchnas, Skomlin, Pątnów, Żelechlinek, Tomaszów Mazowiecki, Rzczyca, Czerniewice, Budziszewice, Brzeźnio, Wielgomłyny, Przedbórz, Lgota Wielka, Dalików, Rząśnia, Pabianice, Mniszków, Białaczów, Jeźów, Dmosin, Zduny, Grabów, Nowe Ostrowy, Dąbrowice.

W ramach programu zawarto między innymi umowy z:

- Gminą Brzeźnio, w kwocie łącznej 5.286.814,00 zł, na budowę w Brzeźniu i Bronisławowie sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 5.368,00 mb wraz ze 167 szt. odcinków w kierunku posesji i kanalizacji deszczowej o łącznej długości 1.274,00 mb;
- Gminą Zduny, w kwocie łącznej 4.411.102,00 zł na budowę sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 22.212,00 mb wraz ze 412 szt. odcinków w kierunku posesji;
- Gminą Białaczów, w kwocie łącznej 2.915.968,00 zł, na rozbudowę do przepustowości 715 m³/d oczyszczalni ścieków w miejscowości Białaczów;
- Gminą Rząśnia, w kwocie łącznej 2.765.102,00 zł, na rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Rząśni, co pozwoli na zwiększenie jej przepustowości o 250 m³/d.

Tabela nr 5

„Realizacja Programu priorytetowego PROW w latach 2012-2014 r. – efekty ekologiczne i rzeczowe”

Rodzaj efektu	Jednostka	Plan	Realizacja z umów 2014	Łącznie 2012-2014
Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków	szt.	12	-	8
Ilość oczyszczonych ścieków komunalnych	m ³ /rok	5.200.000	-	221.450
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	mb	360.000	633	208.808
Umożliwienie wykonania przyłączy kanalizacyjnych przez właścicieli nieruchomości	szt.	5.100	1	3.809
Budowa sieci wodociągowej	mb	150.000	1.569	47.161
Dostarczenie mieszkańcom wody o odpowiednich parametrach jakościowych	m ³ /rok	590.000	7.154	227.749
Umożliwienie wykonania przyłączy wodociągowych przez właścicieli nieruchomości	szt.	860	53	444
Budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody	szt.	30	1	11
Pobór wody - SUW	m ³ /rok	4.900.000	-	819.709
Wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	3.000	26	1.234
Budowa sieci kanalizacji deszczowej	mb	3.000	-	-
Ilość odprowadzonych wód opadowych i roztopowych	m ³ /rok	12.000	-	-

3.2 Program Priorytetowy dotyczący wykonania podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego

Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wypełnienie wymogów Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Okres wdrażania programu to lata 2014-2015.

Formą dofinansowania jest dotacja do 50% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja na wykonanie jednego podłączenia budynku do kanalizacji sanitarnej nie może przekroczyć 3.000,00 zł.

Tabela nr 6

„Realizacja Programu Priorytetowego "Podłączenia do kanalizacji" w 2014 roku.”

Forma dofinansowania	Pula środków [zł]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Dotacja	3.000.000,00	826.005,63	126.779,63	699.226,00

W 2014 roku w ramach ww. programu, Fundusz zawarł umowy z Gminą Paradyż i Gminą Tomaszów Mazowiecki oraz Ozorkowskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o.

W wyniku realizacji ww. umów do zbiorczego systemu kanalizacyjnego zostanie podłączonych 631 posesji, co pozwoli na likwidację nieuszczelnionych szamb i odprowadzenie ścieków komunalnych w sposób zorganizowany na oczyszczalnię ścieków. Przyczyni się to do ograniczenia zanieczyszczenia wód gruntowych i gleby przez ścieki komunalne przesiąkające z nieuszczelnionych zbiorników bezodpływowych.

3.3 Racjonalizacja zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych należących do jednostek samorządu terytorialnego w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Celem programu jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez kompleksową modernizację budynków służącą racjonalizacji zużycia energii oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Okres wdrażania programu to lata 2012-2015. Pomoc udzielana jest w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji jest uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki. Łączna kwota wsparcia wynosi do 95% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie może przekroczyć 50% kwoty możliwego dofinansowania.

Dofinansowanie jest udzielane na działania prowadzone według standardów efektywności energetycznej i ekonomicznej na podstawie audytu energetycznego budynku. Zakres inwestycji obejmuje: przebudowę systemów grzewczych wraz z wymianą lub modernizacją źródeł ciepła (przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii), docieplenie obiektu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę systemów wentylacji i klimatyzacji oraz oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne.

Tabela nr 7

„Realizacja Programu Priorytetowego "Racjonalizacja źródeł energii..." w 2014 roku.”

Forma dofinansowania	Pula środków na lata 2012-2015 [zł]	Kwota umów [zł] zawartych w 2014 r.	Wypłaty z umów zawartych w 2014 r. [zł]	Wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	40.000.000,00	6.971.832,00	4.862.331,33	2.109.500,67
Dotacja	40.000.000,00	6.971.827,00	3.541.573,33	3.430.253,67
Razem	80.000.000,00	13.943.659,00	8.403.904,66	5.539.754,34

W ramach ww. programu wdrażanego w latach 2012-2015 Fundusz zawarł w 2014 roku 20 umów o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji. Dofinansowanie otrzymały gminy: Wieluń, Krośnice, Rzgów oraz Miasta: Skierniewice, Łódź, Piotrków Trybunalski, Głowno, Tomaszów Mazowiecki oraz powiat Zduńskowolski. Największe wsparcie finansowe przyznano:

- Miastu Łódź na termomodernizację oświatowych obiektów gminnych oraz Miejskiej Przychodni „Tatrzańska”, w tym m.in.: Szkoła Podstawowa nr 41, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 17, Szkoła Podstawowa nr 169, Szkoła Podstawowa nr 152, Publiczne Gimnazjum nr 31, Publiczne Gimnazjum nr 33. Łączne dofinansowanie wyniosło 7,3 mln zł;
- Miastu Skierniewice na zadanie polegające na termomodernizacji budynku przy ul. Reymonta 33 w Skierniewicach na łączną kwotę 1,8 mln zł;
- Gminie Wieluń realizującemu zadanie pn. Europejskie Centrum Kultury, Dialogu i Pojednania w Wieluniu – przebudowa i rozbudowa Kino-Teatru Syrena, na łączną kwotę 995 tys. zł.

Osiągnięte efekty rzeczowe i ekologiczne stanowią: 20 sztuk wykonanych prac termo modernizacyjnych oraz redukcja emisji CO₂ w ilości 4.646,85 Mg.

3.4 Przyrodnicze perły województwa łódzkiego – program rewaloryzacji zabytkowych parków

W 2014 roku ogłoszono II edycję konkursu w ramach ww. programu. Dofinansowanie udzielano w formie dotacji na działania realizowane na rzecz układów terenów zieleni, objętych ochroną na podstawie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, rozumianych jako parki towarzyszące pałacom, zamkom i dworom lub stanowiących część składową założeń urbanistyczno-przestrzennych miast, znajdujących się na terenie województwa łódzkiego. Okres wdrażania programu to lata 2013-2014. Celem Programu było zachowanie i ochrona dziedzictwa historyczno-przyrodniczo-kulturowego tych obiektów poprzez ich rewaloryzację.

Tabela nr 8

„Realizacja Programu priorytetowego Przyrodnicze perły województwa łódzkiego w 2014 r.”

Rozdysponowana w 2014 r. pula środków [zł]	8.507.000,00
Kwota umów [zł]	8.214.394,00
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2014 r. [zł]	0,00
Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]	8.214.394,00

W ramach ww. programu Fundusz w 2014 roku zawarł 7 umów o dofinansowanie w formie dotacji z następującymi podmiotami:

- Miasto Łęczyca na zadanie polegające na rewaloryzacji zabytkowego Parku Miejskiego w Łęczycy na kwotę 960.000,00 zł;
- Gmina Biała Rawska na rewaloryzację zabytkowego parku w Białej Rawskiej na kwotę 910.000,00 zł;
- Miasto Łódź na zadanie polegające na rewaloryzacji parku im. Władysława Reymonta na kwotę 2.580.000,00 zł;
- Miasto Piotrków Trybunalski na rewaloryzację zabytkowego parku im. ks. J. Poniatowskiego w Piotrkowie Trybunalskim na kwotę 1.907.394,00 zł;
- Gmina Konstantynów Łódzki na rewaloryzację parku miejskiego na Pl. Wolności w Konstantynowie Łódzkim na kwotę 867.000,00 zł;
- Gmina Miasto Łowicz na rewaloryzację zabytkowego parku im. Adama Mickiewicza w Łowiczu na kwotę 660.000,00 zł;
- Powiat Kutnowski na wykonanie prac rewaloryzacyjnych w parku przy Muzeum Zamek w Oporowie na kwotę 330.000,00 zł.

Wymienione zadania będą realizowane w latach 2015-2016.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH

W roku 2014 w ramach dofinansowania w formie częściowej spłaty kapitału kredytu funkcjonowało pięć programów priorytetowych. Wnioskodawcy za pośrednictwem banków złożyli w siedzibie Funduszu 1.643 wnioski. WFOŚiGW w Łodzi na podstawie złożonych wniosków podjął 1.544 pozytywne decyzje na podstawie których zostało zawartych 1.543 umów kredytowych na łączną kwotę dotacji 18.524.168,32 zł. Do oceny w 2015 r. pozostało 77 wniosków na łączną kwotę dotacji wynoszącą 4.655.394,54 zł. Pozostałe wnioski nie wpisywały się w zakres programów bądź wnioskodawcy złożyli rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. Ponadto w 2014 r. zostały przedłużone decyzje dla 26 wniosków pozytywnie zaopiniowanych w 2013 r. co skutkowało zawarciem umów kredytowych na kwotę dotacji 209.488,00 zł.

W ramach programów funkcjonujących w roku sprawozdawczym oraz czterech programów priorytetowych wdrażanych w latach poprzednich w 2014 r. została wypłacona kwota 13.937.955,12 zł. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2014 r. wyniósł 10.494.852,00 zł.

4.1 Program priorytetowy dla przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej dla osób fizycznych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych

Cel programu: wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne, zadań polegających na budowie przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych,

w celu umożliwienia oczyszczenia ścieków socjalno-bytowych. W roku 2014 realizowane były dwie edycje Programu.

Tabela nr 9

„Podsumowanie I i II edycji Programu priorytetowego na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych”

	I edycja Plan	I edycja Realizacja	II edycja Plan 2014	II edycja Realizacja 2014
Pula środków do rozdysponowania [zł]	8.500.000,00	397.954,00	220.000,00	194.397,00
Wyплаты środków [zł]	8.500.000,00	358.694,00	160.000,00	87.126,00
Ilość odprowadzonych ścieków [m³/rok]	345.000,00	16.412,50	12.700,00	2.858,02

4.2 Program priorytetowy dotyczący przedsięwzięć w zakresie ochrony wód dla osób fizycznych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel programu: wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne zadań, polegających na wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności poniżej 5 m³/d, w celu umożliwienia oczyszczania ścieków socjalno-bytowych na terenach, dla których nie jest przewidywana budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej. W roku 2014 realizowane były dwie edycje Programu.

Tabela nr 10

„Podsumowanie I i II edycji Programu priorytetowego na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków w 2014 r.”

	I Edycja Plan	I Edycja Realizacja	II Edycja Plan 2013	II edycja Realizacja 2013	II Edycja Plan 2014	II Edycja Realizacja 2014
Pula środków do rozdysponowania [zł]	1.056.000,00	971.426,00	270.000,00	253.304,00	930.000,00	906.527,00
Wyплаты środków [zł]	1.056.000,00	941.110,80	20.000,00	36.415,00	641.492,00	641.492,00
Ilość odprowadzonych ścieków [m³/rok]	22.484,00	21.443,50	18.000,00	6.102,80	18.000,00	12.059,70

4.3 Program priorytetowy dotyczący przedsięwzięć w zakresie ochrony powietrza dla osób fizycznych na realizację zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Cel programu: wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z terenu województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne, zadań polegających na modernizacji źródeł ciepła i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych. W roku 2014 realizowane były dwie edycje Programu.

Tabela nr 11

„Podsumowanie I i II edycji Programu priorytetowego na ograniczenie niskiej emisji w latach 2013-2014 r.”

	I edycja Plan	I edycja Realizacja	II edycja Plan 2013	II edycja Realizacja 2013	II edycja Plan 2014	II edycja Realizacja 2014
Pula środków [zł]	3.150.000,00	2.916.035,00	3.900.000,00	3.879.749,00	5.680.000,00	5.247.325,00
Wyплаты środków [zł]	3.150.000,00	2.873.815,20	850.000,00	1.260.027,00	5.680.000,00	4.904.717,00

Tabela nr 12

„Efekt ekologiczny planowany do osiągnięcia w latach 2013-2016 r. w ramach Programu priorytetowego na ograniczenie niskiej emisji”

I edycja	Plan	Realizacja
Planowana redukcja CO ₂ [kg/rok]	2.032.598,00	1.726.925,60

II edycja	Plan	Realizacja	Umowy 2013	Umowy 2014
Planowana redukcja CO ₂ [kg/rok]	5.600.000,00	5.385.920,00	2.271.955,00	3.113.965,00

Tabela nr 13

„Efekt rzeczowy w ramach wniosków złożonych w latach 2013-2014 r. w Programie priorytetowym na ograniczenie niskiej emisji”

II edycja	Umowy 2013	Umowy 2014
Pompy ciepła [szt.]	190	258
Kotły na biomasę [szt.]	29	49
Kotły na gaz [szt.]	88	111
Przyłącza do miejskiej sieci ciepłowniczej [szt.]	53	9

4.4 Program priorytetowy dotyczący przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi dla osób fizycznych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest

Cel programu: wspomaganie oczyszczania województwa łódzkiego z azbestu poprzez dofinansowanie zadań związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest realizowanych przez osoby fizyczne. W 2014 r. realizowane były trzy edycje Programu.

Tabela nr 14

„Podsumowanie i Realizacja I i II edycji Programu priorytetowego na usuwanie wyrobów zawierających azbest”

	I edycja Plan	I edycja Realizacja	II edycja Plan 2013	II edycja Realizacja 2013	II edycja Plan 2014	II edycja Realizacja 2014
Pula środków do rozdysponowania	600.000,00	593.309,00	860.000,00	793.945,00	810.000,00	801.963,00
Wypłaty środków	600.000,00	593.309,00	450.000,00	492.782,00	1.000.000,00	1.061.871,00
Ilość wyrobów zawierających azbest [Mg]	600,00	912,439,00	860,00	807,77	1.000,00	893,84

III edycja programu

Z dniem 23 maja 2014 r. została wprowadzona III edycja programu, która będzie wdrażana w latach 2014-2015. W ramach III edycji programu wpłynęło 438 wniosków, na podstawie których Fundusz przyznał dofinansowanie 432 Wnioskodawcom. Do oceny w 2015 r. pozostały 3 wnioski, a 3 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie.

Tabela nr 15

„Realizacja Programu priorytetowego na usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2014 r.”

III edycja	Plan 2014	Realizacja 2014
Pula środków do rozdysponowania [zł]	2.700.000,00	2.307.109,32
Wyплаты środków [zł]	1.600.000,00	1.645.238,00
Ilość wyrobów zawierających azbest [Mg]	2.700,00	2.373,96

W ramach programu efekt ekologiczny jest tożsamy z efektem rzeczowym.

4.5 Program priorytetowy dla przedsięwzięć w zakresie ochrony powietrza dla osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych na realizację zadań w zakresie poprawy efektywności cieplnej budynków mieszkalnych

Cel programu: wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z terenu województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie zadań realizowanych przez osoby fizyczne lub wspólnoty mieszkaniowe, polegających na modernizacji źródeł ciepła i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych. Kwota dotacji: do 40% kosztów kwalifikowanych zadania.

Tabela nr 16

„Realizacja Programu priorytetowego na poprawę efektywności cieplnej budynków mieszkalnych w 2012-2014”

	Założenia programowe 2012-2014	Realizacja 2014 r.	Realizacja 2012- 2014
Ilość termomodernizacji budynków jednorodzinnych	288	186	275
Ilość termomodernizacji budynków wielorodzinnych	136	64	91
Pula środków w 2014 r. [zł]	17.375.000,00	9.097.117,00	12.807.843,00
Wyплаты środków [zł]	9.378.700,00	5.736.432,00	7.265.062,00
Redukcja CO ₂ [Mg/rok]	8.870,00	8.931,20	19.393,61

5. REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI

5.1 OCHRONA POWIETRZA

Poza inwestycjami realizowanymi w ramach Programu Priorytetowego Fundusz w 2014 roku dofinansował inwestycje obejmujące następujące grupy zadań:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
- termomodernizacja obiektów, w tym wymiana źródła ciepła;
- modernizacja i rozbudowa sieci cieplnej;
- pozostałe zadania z ochrony atmosfery.

Celem realizacji zadań z dziedziny Ochrony Powietrza było ograniczenie poziomu emisji związków siarki, azotu, tlenku węgla i pyłu.

Tabela nr 17

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Powietrza w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	69	138.740.329,08	31.328.461,98	107.411.867,10
Pożyczka pomostowa	0	0,00	0,00	0,00
Dotacja	29	8.830.203,00	4.368.603,99	4.461.599,00
Przekazanie środków PJB	3	1.717.500,00	1.717.500,00	0,00
Pożyczki/dotacje zawarte w ramach programu priorytetowego	20	13.943.659,00	8.403.904,66	5.539.754,34
Umowy 2014	121	163.231.691,08	45.818.470,63	117.413.220,44
Umowy zawarte w latach ubiegłych			50.694.491,00	57.996.949,33
Razem wypłaty w 2014 r.			96.512.961,63	175.410.169,77

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W ramach tej grupy zadań zawarto 40 umów na łączną kwotę 32.470.130,00 zł, w tym: 29 umów dotacji na kwotę 8.830.203,00 zł, 10 umów pożyczek na kwotę 23.482.427,00 zł oraz 1 umowę przekazania środków PJB na kwotę 157.500,00 zł. Umowy zawarto z: jednostkami samorządu terytorialnego, spółkami prawa handlowego, kościołami i związkami wyznaniowymi, szpitalami oraz Pabianickim Towarzystwem Cyklistów i Izbą Celną. Zakres rzeczowy realizowanych zadań związany z odnawialnymi źródłami energii to: wykonanie instalacji kolektorów słonecznych, pomp ciepła i wód geotermalnych do celów grzewczych jak również przygotowania ciepłej wody użytkowej, wykonanie instalacji ogniw fotowoltaicznych, modernizacja źródła ciepła poprzez zastosowanie biomasy oraz budowa elektrowni wiatrowych i małej elektrowni wodnej.

Dwie największe pod względem finansowym umowy zawarto z Gminą Sulmierzyce na kwotę 12.680.000,00 zł, która przeznaczona została na ograniczenie niskiej emisji poprzez montaż instalacji solarnych na terenie Gminy oraz Spółką „Wiatr Inwestycje” z przeznaczeniem na budowę dwóch elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą w obrębie miejscowości Siemkowice, gdzie wysokość dofinansowania wyniosła 7.411.317,00 zł. Fundusz współfinansował również inwestycję Gminy Poddębice w kwocie 1.664.360,00 zł realizującą zadanie polegające na rozbudowie infrastruktury publicznej wykorzystującej energię geotermalną z odwiertu Poddębice GT-2 do ogrzewania budynków (etap II).

Środki Funduszu stanowiące uzupełnienie środków unijnych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 w wysokości 420.000,00 zł pozyskała Parafia Ewangelicko-Augsburska św. Mateusza w Łodzi na realizację modernizacji systemu zaopatrzenia w energię ciepłą z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii tj. pomp ciepła w budynku kościoła.

Termomodernizacja obiektów, w tym wymiana źródła ciepła

W ramach tej grupy zadań zawarto 45 umów na łączną kwotę 37.759.191,72 zł. w tym 43 umowy pożyczek na kwotę 36.199.191,72 zł oraz 2 umowy o przekazanie środków PJB na kwotę 1.560.000,00 zł. Termomodernizację obiektów polegającą na dociepleniu ścian, stropodachów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacji instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymianę źródła zasilania w ciepło wykonano m.in. w: budynkach przedszkolnych, szkołach, uczelniach wyższych, ośrodkach kultury, w budynkach mieszkalnych, biurowych, magazynowych i produkcyjnych jak również w budynkach kultury religijnej, banku, szpitala, Domu Aktora i komendy policji.

Największą pod względem finansowym umową zawartą w 2014 r. w tej grupie, była umowa ze spółką „Textilimpex” na kwotę 8.688.032,00 zł z przeznaczeniem na termomodernizację elewacji budynku biurowego wraz z remontem instalacji centralnego ogrzewania i wentylacji znajdującego się w Łodzi przy ul. Traugutta 25. Wsparcie finansowe w formie pożyczki przyznano także Pabianickiej Spółdzielni Mieszkaniowej w kwocie 5.900.000,00 zł na wykonanie drugiego etapu termomodernizacji zasobów Spółdzielni, która obejmowała 15 budynków mieszkalnych w Pabianicach.

Fundusz współfinansował również w kwocie 2.355.068,00 zł inwestycję realizowaną przez Politechnikę Łódzką mającą na celu uporządkowanie gospodarki ciepłej budynku Zespołu Szkół Politechniki Łódzkiej poprzez docieplenie ścian zewnętrznych, przygruntowych i stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację instalacji c.o. i c.w.u oraz istniejącego oświetlenia na energooszczędne i montaż wentylacji z rekuperacją ciepła.

Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłej

W powyższej grupie zadań zawarto 10 umów pożyczek na łączną kwotę 3.843.427,00 zł. Umowy zawarto między innymi z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łęczycy, Zakładami Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łowiczu i Rawie Mazowieckiej, Miejskimi Sieciami Ciepłymi w Zduńskiej Woli oraz z Przedsiębiorstwami Komunalnym i Gospodarki Komunalnej w Radomsku i Konstantynowie Łódzkim. Znaczące wsparcie finansowe w wysokości 891.995,00 zł przyznano Gminie Ujazd na zadanie polegające na budowie osiedlowej sieci ciepłowniczej w technologii preizolowanej wraz z przyłączami w miejscowości Osiedle Niewiadów.

Pozostałe zadania z ochrony powietrza

W ramach innych zadań z zakresu Ochrony Powietrza Fundusz zawarł 6 umów pożyczek na łączną kwotę 75.215.283,36 zł. W ramach tej grupy zadań Fundusz wsparł kwotą 68.827.000,00 zł Spółkę Dalkia Łódź (Veolia Energia Łódź S.A.) na realizację budowy instalacji odsiarczania dla kotłów parowych elektrociepłowni nr 3 w Dalkia Łódź S.A. zgodnie ze standardem Dyrektywy IED. W ramach realizacji tej inwestycji ma być wykonana instalacja odsiarczania spalin (IOS) dla wszystkich kotłów parowych K1, K2, K3, K6 i K9. Odsiarczanie odbywać się będzie według technologii pól suchej z zastosowaniem reaktora pneumatycznego z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym z wykorzystaniem suchego sorbentu w postaci wapna hydratyzowanego.

Umowę z Funduszem na kwotę 4.580.000,00 zł zawarł również Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu Sp. z o.o. z przeznaczeniem na modernizację dwóch kotłów K1 i K2 polegającą na wymianie rur parownika, przegrzewacza pary, podgrzewacza wody, rur opadowych, rur wznoszących do walczaka, odpowietrzenia i odwodnienia wszystkich komór, osprzętu na walczaku, układu zasilającego kocioł w wodę, dostawie i montażu rusztu wraz z instalacją powietrza podmuchowego pierwotnego i wtórnego kotła, wykonaniu instalacji odpylania spalin umożliwiającej spełnienie obecnych i przyszłych standardów emisji, wykonanie nowej AKPIA.

Podsumowując, umowy zawarte w 2014 r. z dziedziny Ochrona Powietrza* będą skutkowały zmniejszeniem emisji związków tlenu węgla, związków siarki, azotu oraz pyłów o następujące wielkości: CO: 329 Mg/rok, CO₂: 307.292 Mg/rok, NO_x: 224 Mg/rok, pył: 253 Mg/rok, SO₂: 2.144 Mg/rok.

*Efekty łączne – program priorytetowy i poza programem.

5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Inwestycje dofinansowane przez Fundusz w dziedzinie Ochrona Zasobów Wodnych w 2014 r. realizowane były przede wszystkim przez samorządy gminne oraz ich spółki.

Działania Funduszu w dziedzinie ochrony zasobów wodnych w 2014 r. polegały na dofinansowaniu zadań inwestycyjnych z zakresu:

- budowy, rozbudowy, modernizacji oczyszczalni ścieków;
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- budowy sieci kanalizacji deszczowej;
- budowy, rozbudowy sieci kanalizacyjnej;
- budowy i rozbudowy oraz renowacji zbiorników wodnych;
- regulacji rzek, przebudowy wałów przeciwpowodziowych;
- budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody;
- budowy i modernizacji wodociągów.

Tabela nr 18

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Zasobów Wodnych w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	32	15.645.855,87	13.413.379,56	2.232.476,31
Pożyczka pomostowa	2	3.988.707,00	1.108.400,00	2.880.307,00
Dotacja	5	5.991.408,00	3.550.271,70	2.441.136,30
Pożyczka i dotacja w ramach Programu Priorytetowego "PROW"***	24	29.607.767,00	4.229.344,93	25.378.422,07
Dotacja w ramach Programu Priorytetowego "Podłączenia do kanalizacji"*	3	826.005,63	126.779,63	699.226,00
Umowy 2014	66	56.059.743,50	22.428.175,82	33.631.567,68
Umowy zawarte w latach ubiegłych			83.749.892,13	73.558.785,13
Razem wypłaty w 2014 r.			106.178.067,95	107.190.352,81

*umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

Wśród umów zawartych w 2014 r. podpisano 2 umowy pożyczek pomostowych, na łączną kwotę 3.988.707,00 zł. Beneficjentami tej formy pomocy były Gmina Brzeźnio i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Radomsku.

Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków

W tej grupie zadań zawarto 3 umowy na łączną kwotę 6.362.188,00 zł. Dofinansowanie udzielono:

- Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o.o. (6.173.600,00 zł) na modernizację oczyszczalni ścieków w Zduńskiej Woli oraz na budowę sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości ok. 9.070,00 mb wraz 289 szt. odcinków w kierunku posesji. Dofinansowanie Funduszu stanowi uzupełnienie wkładu własnego zadania „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji Zduńska Wola” dofinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013;
- Wspólnocie Mieszkaniowej Blok nr 6, Popień 6 w Gminie Jeżów (149.568,00 zł) na budowę lokalnej oczyszczalni ścieków o przepustowości 12,76 m³/dobę;
- Wspólnocie Mieszkaniowej w Charbicach Górnych w Gminie Lutomiersk (39.020,00 zł) na budowę lokalnej oczyszczalni ścieków o przepustowości 4,00 m³/dobę.

W wyniku realizacji zadań na podstawie umów zawartych w 2014 r. łączna przepustowość wybudowanych i zmodernizowanych oczyszczalni zwiększy się o ok. 9.517,00 m³/dobę.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 2 umowy na łączną kwotę 1.006.400,00 zł z przeznaczeniem na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Ze środków Funduszu dofinansowanie otrzymały gminy: Góra Św. Małgorzaty – 123 sztuki o łącznej przepustowości 74,88 m³/dobę oraz Ozorków – 31 sztuk o łącznej przepustowości 25,65 m³/dobę.

Wybudowanie 154 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków umożliwi oczyszczenie ok. 36.693,00 m³/rok, co pozwoli na redukcję BZT₅ o ok. 31,0 Mg/rok.

Budowa sieci kanalizacji deszczowej.

W roku 2014 Fundusz podpisał 6 umów na łączną kwotę 2.236.129,00 zł. Zawarte umowy obejmowały budowę sieci kanalizacji deszczowej na terenie miast: Piotrków Trybunalski (2.205,00 mb) i Tomaszów Mazowiecki (1.005,00 mb - 3 umowy) oraz na terenie Gminy Koluszki (341,00 mb - 2 umowy).

Realizacja tych projektów zmniejszy ryzyko podtopień wodami opadowymi i roztopowymi poprzez odprowadzenie w sposób zorganizowany ścieków deszczowych w ilości ok. 185.846,00 m³/rok.

Budowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 12 umów na łączną kwotę 4.068.217,87 zł. Dofinansowanie otrzymały następujące gminy: Bełchatów, Andrespol, Dmosin, Ksawerów, Sadkowiec, Czerniewice (2 umowy). Dofinansowanie otrzymały także spółki miejskie z Radomska (2 umowy), Sieradza i Wieruszowa oraz Parafia Ewangelicko-Augsburska św. Mateusza w Łodzi.

W efekcie realizacji ww. zadań powstanie sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości ok. 12.850,00 mb, co pozwoli na odprowadzenie na oczyszczalnię ścieków komunalnych w ilości ok. 49.415,00 m³/rok.

Budowa, rozbudowa i renowacja zbiorników wodnych

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 2 umowy na łączną kwotę 2.900.807,00 zł. Dofinansowane zadania realizowane były przez: Województwo Łódzkie - „Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych (2014/2015)” oraz Gminę Opoczno - „Remont zbiornika wodnego przy ul. 17-ego Stycznia w Opocznie”.

W ramach ww. zadań wykonana zostanie konserwacja i utrzymanie 161 sztuk budowli piętrzących, konserwacja 8 zbiorników retencyjnych, ok. 120 km wałów przeciwpowodziowych oraz remont zbiornika wodnego w Opocznie przywracający jego pełną zdolność retencyjną.

Wymienione inwestycje pozwolą na usprawnienie retencji wód oraz utrzymanie naturalnego poziomu wody gruntowej w ich otoczeniu. Zbiorniki wodne stanowiąc będą dodatkowy rezerwuuar wody gaśniczej na wypadek pożarów leśnych, tworzą także ostoje dla dzikiego ptactwa i drobnej zwierzyny.

Regulacja rzek i przebudowa wałów przeciwpowodziowych

W roku 2014 Fundusz podpisał 3 umowy na łączną kwotę 3.090.601,00 zł. Dofinansowanie otrzymały:

- Województwo Łódzkie na zadanie: „Przebudowa prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Warty - dolina Warty VIA, odcinek od km 6+160 do km 6+860 na terenie miasta Sieradza, pow. sieradzki”;
- Gmina Miasto Sieradz na zadanie „Przebudowa lewostronnego wału przeciwpowodziowego rzeki Żegliny w Sieradzu na odcinku od ciek Krasawa do ul. Sienkiewicza w km 0+400 - 1+035”;
- Gmina Andrespol na zadanie „Remont budowli piętrzących wodę i upustowych w ramach zadania "Odbudowa rowów opaskowych R-1, R-2 i rzeki Miazgi"”.

Realizacja dofinansowanych przez Fundusz zadań przyczyni się do zmniejszenia zagrożenia powodziowego terenów położonych wzdłuż rzek oraz wpłynie na podniesienie sprawności i bezpieczeństwa odprowadzania wód opadowych.

Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 4 umowy na łączną kwotę 1.472.270,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymały Gminy: Cielądz, Pabianice, Kodrąb oraz Stowarzyszenie Rozwoju Gałkowa Małego.

Realizacja zadań z tej grupy pozwoli na zapewnienie ciągłości dostaw wody o odpowiednich parametrach jakościowych w ilości ok. 260.000,00 m³/rok.

Budowa i modernizacja wodociągów

Na budowę i modernizację wodociągów w 2014 r. Fundusz podpisał 5 umów na łączną kwotę 500.651,00 zł. Beneficjentami pomocy finansowej były gminy: Bełchatów (3 umowy) i Tomaszów Mazowiecki oraz Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Projekty te zapewnią dostęp do wody o odpowiedniej jakości mieszkańcom 75 posesji.

5.3 GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI (OZ)

Dofinansowanie zadań z dziedziny Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi obejmowało następujące grupy zadań: usuwanie azbestu, gospodarka osadowa, przetwarzanie odpadów oraz rekultywacja składowiska odpadów.

Tabela nr 19

„Realizacja umów zawartych w ramach Gospodarki Odpadami i Ochrony Powierzchni Ziemi w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach** [zł]
Pożyczka	4	24.171.158,00	466.908,00	23.704.250,00
Dotacja	55	1.053.543,07*	873.930,97*	171.889,03*
PJB	1	5.999,00	5.999,00	0,00
Umowy 2014	60	25.230.702,07	1.346.837,97	23.876.139,03
Umowy zawarte w latach ubiegłych			8.268.513,02	1.572.182,47
Razem wypłaty			9.615.350,99	25.448.321,50

*w kwocie nie ujęto środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy,

Usuwanie azbestu

W 2014 r. Fundusz zawarł 55 umów dotacji na łączną kwotę 1.053.543,07 zł z gminami z terenu województwa łódzkiego. Fundusz po raz drugi podpisał w 2014 r. umowę z NFOŚiGW na udostępnienie środków na realizację tego typu zadań w ramach ogłoszonego programu priorytetowego pt.: „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne” w części „Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. Umowa dotyczyła przedsięwzięć realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego z województwa łódzkiego, dla których efekt rzeczowy i ekologiczny został osiągnięty do 31.12.2014 r., tj. w tym terminie zostały unieszkodliwione odpady poprzez zeskładowanie ich na składowisku odpadów niebezpiecznych.

W 2014 roku Fundusz podpisał 40 umów dotacji w łącznej wysokości 1.289.714,76 (w tym 641.236,79 zł ze środków Funduszu). Natomiast NFOŚiGW przeznaczył na powyższy cel kwotę 648.477,97 zł.

Na podstawie umów zawartych w 2014 roku dzięki środkom WFOŚiGW w Łodzi oraz środkom udostępnionym z NFOŚiGW udało się unieszkodliwić azbest w ilości ok. 3.591 Mg.

Powyższe odpady pochodziły z terenu gmin: Kowiesy, Paradyż, Chąśno, Bolimów, Lgota Wielka, Dalików, Biała Rawska, Osjaków, Krzyżanów, Sadkowice, Czarnożyły, Wolbórz, Zapolice, Przedbórz, Brzeziny, Mokrsko, Łowicz, Kutno, Rzeczyca, Czastary, Lipce Reymontowskie, Koluszki, Wieluń, Sokolniki, Sławno, Łubnice, Ozorków, Ładzice, Rogów, Zduny, Gorzkowice, Krośniewice, Wola Krzysztoporska, Galewice, Dmosin, Rawa Mazowiecka, Gmina i Miasto Szadek, Miasto Brzeziny, Miasto Łowicz oraz Miasto Radomsko.

W ramach pozostałych 15 umów dotacji realizowanych przy wsparciu ze środków własnych WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 412.308,28 zł, w roku sprawozdawczym unieszkodliwiono azbest w ilości ok. 1.081 Mg z terenu gmin: Drużbice, Gomunice, Głuchów, Kamieńsk, Nowe Ostrowy, Nowy Kawęczyn, Rozprza, Rząśnia, Tomaszów Mazowiecki, Wartkowice, Godzianów i Miasta Skierniewice oraz z budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Żelazowicach. W 2015 r. zostanie jeszcze poddany unieszkodliwieniu azbest z terenu Gminy Dobryszycy i Miasta Pabianice w szacowanej łącznej ilości ok. 31,5 Mg.

Ponadto Fundusz wsparł finansowo również państwową jednostkę budżetową – Komendę Wojewódzką Policji w Łodzi kwotą 5.999,00 zł. W ramach zadania unieszkodliwiono odpady zawierające azbest z terenu KPP Sieradz i KMP Skierniewice w łącznej ilości 3,68 Mg.

Gospodarka osadowa

Dzięki wsparciu finansowym Funduszu w 2014 r. w formie pożyczki w kwocie 281.000,00 zł przeprowadzono remont poletek osadowych na terenie oczyszczalni ścieków przy Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Głuchowie. Realizacja ww. zadania umożliwi zmniejszenie osadu, dzięki zapewnieniu prawidłowego odsączania i osuszania osadu nadmiernego.

Przetwarzanie odpadów

W ramach tej grupy zadań, Fundusz zawarł w 2014 r. 2 umowy pożyczki na łączną kwotę 23.704.250,00 zł. Dzięki środkom Funduszu przyznanych Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie w kwocie 4.954.250,00 zł zostanie przeprowadzony II etap prac związanych z dostosowaniem instalacji ZUO w Różanej, gm. Opoczno do wymogów RIPOK dla mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Spółka zakłada, iż po realizacji zadania w ciągu roku przyjmie i przetworzy ok. 5.800 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Dzięki wsparciu Funduszu w kwocie 18.750.000,00 zł Eko-Region Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie wybuduje w latach 2015-2016 Zakład Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów w miejscowości Julków, gm. Skierniewice. W wyniku realizacji zadania powstanie linia sortownicza o wydajności 60.000 Mg/rok oraz kompostownia o wydajności 26.000 Mg/rok. Realizacja zadania pozwoli na zagospodarowanie odpadów w ilości 20.000 Mg/rok w roku 2017.

Rekultywacja składowiska odpadów

W ramach tej grupy zadań, Fundusz wsparł finansowo Gminę Łyszkowice pożyczką w kwocie 185.908,00 zł. Dzięki środkom Funduszu rekultywacji poddano składowisko odpadów w Czatolinie, gm. Łyszkowice o powierzchni 0,575 ha. Podjęte działania będą służyć ograniczeniu szkodliwego oddziaływania składowiska na tereny przyległe oraz wody podziemne i powierzchniowe.

5.4 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU (OP)

Dofinansowywane przez Fundusz zadania z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu można podzielić na sześć grup obejmujących: prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew, pomników przyrody, rewitalizację parków, zwiększenie terenów zieleni, poprawę warunków bytowych zwierząt, zachowanie bioróżnorodności, konserwację ekosystemów wodnych, czynną ochronę gatunkową.

W 2014 r. Fundusz udzielił pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu zawierając 59 umów.

Tabela nr 20

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Przyrody i Krajobrazu w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach * [zł]
Dotacja	50	5.929.171,45	2.601.716,70	3.297.338,00
Przekazanie środków PJB	2	167.540,00*	167.540,00*	0,00
Dotacje - program **	7	8.214.394,00	0,00	8.214.394,00
Umowy 2014	59	14.311.105,45	2.769.256,70	11.511.732,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			9.603.154,25	2.421.269,08
Razem wypłaty 2014 r.			12.372.410,95	13.933.001,08

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy,

** umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

Prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew, pomników przyrody, rewitalizacja parków

W ramach powyższej grupy zostały zawarte 22 umowy dotacji na łączną kwotę 3.512.177,00 zł. Spośród zadań realizowanych w tej grupie wyszczególnić należy 3 umowy, które swym zakresem dotyczą największej ilości drzew objętych pracami leczniczo-pielęgnacyjnymi. Umowy zostały zawarte z: Gminą Uniejów na kwotę 443.918,00 zł, Wojewódzkim Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi na kwotę 111.047,00 zł oraz Muzeum w Nieborowie i Arkadii Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie na kwotę 898 112,00 zł. Realizacja wymienionych zadań pozwoli m.in. na poprawę kondycji przyrodniczej 9.368 szt. drzew.

Zwiększenie terenów zieleni

W ramach tej grupy zadań zawarto 21 umów dotacji na łączną kwotę 1.370.214,80 zł. Beneficjentami są Gminy: Wieluń, Widawa, Rokiciny, Uniejów (3 umowy), Krośniewice, Kamieńsk, Gmina Miasto Głowno, Miasto Łódź, Powiat Poddębicki i Brzeziński oraz Muzeum Sztuki w Łodzi (2 umowy) i Pabianicka Spółdzielnia Mieszkaniowa i inne (6 umów). Wsparcie finansowe Funduszu umożliwiło powiększenie terenów zieleni o nowe nasadzenia drzew, krzewów oraz innych roślin w celu poprawy walorów użytkowych i estetycznych terenu zieleni będącego we władaniu Beneficjentów.

Poprawa warunków bytowych zwierząt

W zakresie omawianej grupy zawarto umowę dotacji z Lasami Państwowymi-Nadleśnictwem Poddębice na kwotę 28.000,00 zł. W ramach zadania wybudowano 8 szt. wodopojów dla zwierzyny. Rozproszenie zbiorników daje możliwość wymiennego korzystania z nich poszczególnym grupom zwierząt, przez co zmniejsza koncentrację zwierzyny w jednym miejscu i zmniejsza ryzyko przenoszenia chorób.

Zachowanie bioróżnorodności

W ramach tej grupy podpisano umowę dotacji na kwotę 52.152,00 zł z Miastem Bełchatów na kolejny etap wdrażania programu rewitalizacji rzeki Rakówki na obszarze Miasta Bełchatowa. Zadanie obejmowało zarybienie narybku letniego jazia (40 tys. sztuk), narybku letniego klenia (40 tys. sztuk), narybku pstrąga potokowego (5 tys. sztuk) oraz badanie efektywności zabiegów zarybieniowych.

Konserwacja ekosystemów wodnych

W ramach zadań dotyczących powyższej grupy zawarto 2 umowy dotacji na łączną kwotę 749.778,00 zł. Wsparcie finansowe otrzymało Miasto Łódź na renowację stawów w Parku Helenów oraz Gmina Mokrsko na odbudowę 3 stawów, będących ogólnodostępnym miejscem rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Gminy. Prace polegały m.in. na odłowieniu ryb, odmuleniu stawów, usunięciu namulów wraz z wykonaniem przepustów i wzmocnieniu brzegów.

Czynna ochrona gatunkowa

W ramach tej grupy podpisano 3 umowy dotacji na łączną kwotę 216.849,65 zł oraz 2 umowy o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej na łączną kwotę 167.540,00 zł.

Dotację otrzymało Miasto Łódź na utrzymanie siedlisk łąkowych na terenach będących we władaniu Leśnictwa Miejskiego w Zarządzie Zieleni Miejskiej w Łodzi. W ramach zadania przeprowadzono zabiegi wykaszania roślinności w celu zatrzymania niekorzystnych zmian i zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zwiększenia różnorodności biologicznej na siedliskach łąkowych położonych na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z otuliną. Wsparcie otrzymało również Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej z siedzibą w Łodzi na realizację I i II etapu prac z zakresu czynnej ochrony cennych siedlisk jałowców (*Juniperus communis*). W ramach I etapu prac w rezerwacie florystycznym Ciosny usunięto 86 szt. drzew dla poprawy warunków świetlnych niezbędnych do rozwoju jałowca oraz zahamowanie procesu sukcesji wtórnej postępującej w ekosystemie zarośli jałowcowych. W ramach II etapu wykonane zostaną w 2015 r. zabiegi pielęgnacyjne w zaroślach jałowcowych oraz prace pielęgnacyjne w płatach borów.

W 2014 r. Fundusz sfinansował 2 zadania realizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi. W ramach jednego z nich wykonano 17 platform pod gniazdo bociana białego. Odpowiednie warunki lęgowe zminimalizują straty w lęgach. Kolejne zadanie polegało na oznakowaniu wybranych form ochrony przyrody na terenie województwa łódzkiego, poprzez wykonanie i montaż tablic w 22 rezerwach przyrody i na obszarze Natura 2000.

5.5 BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY/MONITORING ŚRODOWISKA (BN)

W ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring środowiska Fundusz wspierał finansowo zadania zakwalifikowane do grup: programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, programy wojewódzkie, monitoring środowiska, plany urządzania lasu i inwentaryzacja stanu lasu, inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną, prace badawcze, urządzenia i aparatura.

W roku sprawozdawczym w ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring środowiska Fundusz zawarł łącznie 18 umów.

Tabela nr 21

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring środowiska w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Dotacja	12	823.047,00	107.428,00	715.619,00
Przekazanie środków PJB	6	2.661.719,00	2.548.319,00	110.000,00
Umowy 2014	18	3.484.766,00	2.655.747,00	825.619,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			552.675,46	146.657,65
Razem wypłaty			3.208.422,46	927.276,65

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy.

Programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

W ramach 2 umów Fundusz dofinansował opracowanie programów usuwania azbestu z terenów Gminy Radomsko oraz Gminy Inowódz na łączną kwotę 22.880,00 zł. Sporządzenie przedmiotowych programów umożliwiło określenie przybliżonej ilości azbestu znajdującego się na terenach wspartych finansowo Gmin, a w przyszłości na jego unieszkodliwienie.

Programy wojewódzkie

W zakresie omawianej grupy Fundusz dofinansował realizowane przez Województwo Łódzkie 2 zadania w łącznej kwocie 156.286,00 zł, obejmujące: „Sprawozdanie z planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego” oraz „Aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami”. Pierwsze z wymienionych zadań stanowi podsumowanie działań prowadzonych w zakresie gospodarki odpadami w okresie 3 lat (2011-2013). Założeniem drugiego zadania jest stworzenie aktualnej i kompletnej dokumentacji w zakresie gospodarki odpadami na terenie województwa łódzkiego, niezbędnej do zaktualizowania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego.

Monitoring środowiska

W 2014 r. dofinansowanie w tej grupie zadań na kwotę 1.813.500,00 zł otrzymała państwowa jednostka budżetowa - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi na realizację następujących 3 zadań:

- Monitoring środowiska w zakresie określonym w "Wojewódzkim programie monitoringu środowiska" realizowanym w ramach zadań Państwowego Monitoringu Środowiska, w kwocie 769.500,00 zł;
- Przygotowanie i dostawa bieżących krótkoterminowych prognoz zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim ze szczególnym uwzględnieniem Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej, Piotrkowa Trybunalskiego, Skierniewic i Sieradza za okres od 01.10.2014 r. do 30.09.2015 r., w kwocie 9.000,00 zł;
- Dopuszczenie Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w specjalistyczną aparaturę przeznaczoną do oznaczania metali ciężkich i WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), zgodnie z metodykami referencyjnymi w wodach powierzchniowych i pyłe zawieszonym PM 10 oraz do oznaczania substancji biogenych w wodach powierzchniowych, w kwocie 1.035.000,00 zł;

W ramach powyższej grupy zadań zapewnienie finansowania na 2015 r. otrzymała także inna państwowa jednostka budżetowa - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi na realizację zadania pn.: „Sporządzenie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska” w łącznej kwocie 90.000,00 zł. RDOŚ w Łodzi złożył wniosek o rozwiązanie umowy na zadanie pn.: „Niebieskie źródła - opracowanie planu ochrony dla rezerwatu przyrody i planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” rezygnując tym samym z kwoty dofinansowania w wysokości 23.400,00 zł i realizacji zadania.

Politechnice Łódzkiej przyznano dofinansowanie na: „Badanie skuteczności chemicznych inhibitorów dioksyn w celu opracowania metody ograniczania emisji dioksyn z procesów termicznych przeznaczonej do wdrożenia w przemyśle” w wysokości 60.640,00 zł.

Plany urządzania lasu i inwentaryzacja stanu lasu

Fundusz zawarł 2 umowy dotacji na łączną kwotę 31.230,00 zł. Powiat Tomaszowski zrealizował zadanie „Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasu i inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie gminy Budziszewice i gminy Ujazd”, a Powiat Łęczycki - „Sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasu i inwentaryzacji stanu lasu.”

Przedmiotowe Plany urządzania lasów będą podstawą do sprawowania nadzoru nad prawidłową gospodarką leśną w zakresie ochrony, zagospodarowania, a także utrzymania i powiększania zasobów leśnych.

Inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną

W ramach powyższej grupy Fundusz podpisał 2 umowy na łączną kwotę 103.004,00 zł. Miasto Zduńska Wola opracowało dokumentację rewaloryzacji Parku Miejskiego w Zduńskiej Woli, a Gmina Wola Krzysztoporska przygotowała dokumentację prac rewaloryzacyjnych parku w Woli Krzysztoporskiej.

Prace badawcze

Fundusz zawarł 3 umowy dotacji na łączną kwotę 449.007,00 zł na wykonanie prac badawczych analizujących potrzeby środowiska naturalnego. Wsparcie finansowe otrzymało:

- Województwo Łódzkie na utrzymanie i konserwację urządzeń melioracji wodnych podstawowych (Studium rozpoznania potrzeb i zakresu prac utrzymaniowych i regulacyjnych wód wybranych rzek na terenie województwa łódzkiego), w kwocie 295.503,00 zł;
- Gmina Osjaków na realizację zadania „Opracowanie pn. "Ekspertyza określająca możliwości i sposoby zapobiegania dalszej degradacji ekosystemu wodnego rzeki Warty oraz przyległych do niej terenów na odcinku od km 569+000 w miejscowości Osjaków do km 575+200 w miejscowości Kajdas", w kwocie 86.592,00 zł;
- Gmina Uniejów na realizację zadania: „Studium w zakresie rozpoznania potrzeb, możliwości oraz celowości wykonania przedsięwzięcia w zakresie retencjonowania wody w dolinie Warty na odcinku Spycimierz - Uniejów”, w kwocie 66.912,00 zł.

Urządzenia i aparatura

W 2014 r. dofinansowanie na kwotę 734.819,00 zł otrzymała państwowa jednostka budżetowa – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi na modernizację sieci automatycznych stacji monitoringu zanieczyszczenia powietrza. Realizacja zadania umożliwi zapewnienie ciągłości pomiarów jakości powietrza na 10 automatycznych stacjach pomiarowych, dokonywanych na potrzeby rocznych i pięcioletnich ocen jakości powietrza w strefach oceny.

5.6 EDUKACJA EKOLOGICZNA (EE)

Niezbędnym warunkiem w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju jest prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństw. Edukacja ta umożliwi upowszechnienie idei zrównoważonego rozwoju oraz propagowanie działań spójnych z tą ideą. Jednym z celów ochrony środowiska jest kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację. W związku z tym Fundusz przeznacza co raz większe środki na edukację ekologiczną.

Tabela nr 22

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Edukacja ekologiczna w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	*Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]
Dotacja ogółem	611	18.321.875,23	10.827.154,48	7.402.224,27
Przekazanie środków PJB	7	438.667,00	438.667,00	0
Umowy 2014	617	18.760.542,23	11.265.821,48	7.402.224,27
Umowy zawarte w latach ubiegłych			4.126.507,45	68.353,50
Razem wypłaty 2014 r.			15.392.328,93	7.470.577,77

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Wszelkie działania realizowane ze środków Funduszu mają na celu zwiększenie świadomości oraz wrażliwości ekologicznej zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i dorosłych. W 2014 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w zakresie opisywanej dziedziny zawarł 617 umów. Dofinansowanie udzielane było w ramach ogłaszanych przez Fundusz konkursów oraz w trybie ciągłym.

KONKURSY

III edycja konkursu „Moja wymarzona ekopracownia”

Celem Konkursu było wyłonienie najlepszych projektów polegających na utworzeniu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych. Skierowany był on do wszystkich szkół oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu województwa łódzkiego. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem, gdyż doskonale wyposażona, funkcjonalna i przyjazna uczniom pracownia, nie tylko w znacznym stopniu poprawia warunki nauki, lecz przede wszystkim wpływa na zainteresowanie uczniów naukami przyrodniczymi i ich aktywność w poszerzaniu wiedzy. Dzięki umożliwieniu prowadzenia ciekawych lekcji, które pozwalają uczniom np. na samodzielne obserwacje i eksperymenty, przekazywane informacje z zakresu przyrody i ochrony środowiska stają się ciekawsze, a proekologiczne postawy są standardem do którego nie trzeba nikogo przekonywać. W ramach Konkursu środki Funduszu mogły być przeznaczone m. in. na zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu audio video, komputerowego, zakup roślin doniczkowych itp. Fundusz dofinansowywał również inne koszty wyposażenia pracowni takie jak zakup stołów, krzeseł, tablic szkolnych, szaf lub gablot ekspozycyjnych, miejsc do prowadzenia doświadczeń czy modernizację oświetlenia. W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu przyznał dofinansowanie 236 ekopracowniom, a kwota podpisanych umów wyniosła 7.891.095,00 zł.

IV edycja konkursu „Utworzenie ogródków dydaktycznych przy szkołach i przedszkolach”

W roku 2014 Fundusz zawarł 42 umowy na łączną kwotę 1.223.157,00 zł. Dofinansowano projekty mające na celu zagospodarowanie terenów przyszkolnych i przedszkolnych w celu stworzenia ogródków na potrzeby prowadzenia edukacji ekologicznej i przyrodniczej. Dzięki przyznanej pomocy finansowej szkoły i przedszkola mogły wyposażić ogródki m.in.: w stacje meteorologiczne, walizki eko-badacza, zegary słoneczne, domki dla owadów, tablice i plansze dydaktyczne, tabliczki do oznaczania roślin, gry lub instalacje dydaktyczne o tematyce przyrodniczej i ekologicznej oraz kosze na odpady. Zakupiono również sadzonki roślin wieloletnich, bylin, traw, wykonano prace pielęgnacyjne istniejących drzew i krzewów.

I edycja konkursu „Doskonalenie Kadr Ochrony Środowiska - studia podyplomowe”

W 2014 roku Fundusz po raz pierwszy ogłosił konkurs mający na celu doskonalenie kwalifikacji zawodowych kadr zajmujących się ochroną środowiska. Konkurs umożliwił doksztalcanie w formie studiów podyplomowych w zakresie: prawnych aspektów ochrony środowiska i przyrody ze szczególnym uwzględnieniem ocen oddziaływania na środowisko oraz zagadnień związanych z gospodarką odpadami, gospodarowaniem wodami i ochroną wód, a także Ramową Dyrektywą Wodną, efektywności energetycznej, energetyki odnawialnej i gospodarki niskoemisyjnej oraz zarządzania i auditingu w ochronie środowiska oraz gospodarki przestrzennej i planowania. Fundusz zawarł 4 umowy na łączną kwotę 356.889,00 zł z łódzkimi uczelniami (Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka, Społeczna Akademia Nauk), gdzie swoje kwalifikacje będzie doskonalić ponad 100 pracowników jednostek samorządu terytorialnego i państwowych jednostek budżetowych z województwa łódzkiego.

I edycja konkursu „Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach”

Kolejną nowością było ogłoszenie konkursu skierowanego do publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i ich zespołów: podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu województwa łódzkiego. W ramach I edycji konkursu można było ubiegać się o dofinansowanie dla programów edukacyjnych realizowanych w roku szkolnym 2013/2014 z szeregu działań mających na celu wzrost świadomości i wiedzy ekologicznej oraz przyrodniczej odbiorców. Fundusz zawarł 223 umowy na łączną kwotę 3.611.624,03 zł.

TRYB CIĄGŁY

Produkcje filmowe

Z udziałem środków Funduszu w 2014 roku zostały dofinansowane 4 produkcje filmowe na łączną kwotę 461.400,00 zł. Wsparcie ze środków Funduszu otrzymały: Wytwórnia Filmów Oświatowych Sp. z o. o. w Łodzi, Wróbel TV Paweł Wróbel, Województwo Łódzkie oraz NTL Radomsko sp. z o. o.

Wytwórnia Filmów Oświatowych Sp. z o. o. w Łodzi otrzymała dotację na produkcję filmu dokumentalnego pt. "Podwodne domy" o chruścikach (Trichoptera), owadach spokrewnionych z motylami, żyjących na Ziemi od 250 mln lat. Województwo Łódzkie otrzymało dotację na cykl filmów o parkach krajobrazowych wraz z wydaniem wkładki edukacyjnej do gazety regionalnej.

Dofinansowanie przyznane zostało dla Wróbel TV Paweł Wróbel na II edycję cyklu programów telewizyjnych tym razem na: „Śmiecińscy EL4 o odnawialnych źródłach energii prawie wszystko” i „Śmiecińscy od kuchni”. Programy zostały wyemitowane na antenie TVP Łódź (24 odcinki).

Powszechna, szkolna oraz pozaszkolna edukacja ekologiczna

W 2014 roku Fundusz zawarł 60 umów na kwotę 2.111.377,29 zł w tym 4 umowy o przekazanie środków zawarte z państwowymi jednostkami budżetowymi.

Dofinansowanie tego typu zadań dotyczyło powszechnej, szkolnej oraz pozaszkolnej edukacji ekologicznej, realizowanej przez: przedszkola, szkoły wszystkich szczebli nauczania, jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, parki krajobrazowe, nadleśnictwa, oraz organizacje pozarządowe m.in. Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze oraz fundacje, stowarzyszenia i towarzystwa. Przyznane środki wykorzystano na: zakup tablic informacyjno-dydaktycznych do prowadzenia zajęć edukacyjnych, nagrody w konkursach, zakup pomocy dydaktycznych oraz wycieczki edukacyjno-ekologiczne. Dofinansowane zadania miały na celu wykształcenie prawidłowych postaw proekologicznych, wrażliwości na otaczającą naturę oraz jej różnorodność.

Fot. Nr 2 Podsumowanie Projektu Ekologicznego pt: "Poznajemy świat przyrody przez zabawę i doświadczenia" w Przedszkolu Samorządowym nr 5 w Bełchatowie

Dofinansowanie otrzymały m.in. projekty:

- "Na powódź mam plan" Etap II, Projekt edukacji przeciwpowodziowej dla nauczycieli z terenu województwa łódzkiego, realizowane przez Łódzki Urząd Wojewódzki;

- „Kolorowa lokomotywa” projekt artystyczno – ekologiczny dla dzieci z województwa łódzkiego realizowany przez Łódzki Dom Kultury (II edycja).

Wydawnictwa o tematyce edukacji ekologicznej

W 2014 roku zawarto 7 umów na łączną kwotę 241.455,50 zł (w tym umowę o przekazanie środków zawarto z państwową jednostką budżetową: Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Łodzi na łączną kwotę 27.972,00 zł). Dotację otrzymały m.in.:

- Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej z siedzibą w Łodzi na wydanie publikacji pt.: "Ptaki lęgowe OSO Pradolina Warszawsko - Berlińska";
- Uniwersytet Łódzki na wydanie publikacji "Model prawny systemu gospodarki odpadami. Studium prawno-administracyjne".

Pozostałe umowy obejmujące działalność wydawniczą zostały przeznaczone na dofinansowanie: folderów, albumów przyrodniczych, kalendarzy, ulotek, broszur, materiałów konferencyjnych, dodatków ekologicznych w czasopiśmie i w biuletynach samorządowych oraz prenumeratę fachowych czasopiśmie.

Szkolenia, seminaria, konferencje

Fundusz w 2014 roku podpisał 4 umowy na kwotę 134.976,95 zł. Dofinansowanie otrzymały m.in.: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi, Województwo Łódzkie oraz Gmina Burzenin.

Imprezy ekologiczne

W roku 2014 na organizację imprez, projektów, kampanii, pikników, rajdów, wycieczek oraz konkursów ekologicznych Fundusz zawarł 24 umowy na łączną kwotę 1.242.096,55 zł. (w tym 1 umowę z państwową jednostką budżetową: Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi na społeczną kampanię edukacyjno-informacyjną pn.: "Ale Czad!" na kwotę 165.000,00 zł). Dofinansowano również projekt Fundacji „Lux Pro Monumentis” w Łodzi na organizację kolejnej edycji Festiwalu Kinetycznej Sztuki Światła wraz z konferencją naukową "Światło i kolor w architekturze i przestrzeniach publicznych - o świadomym kreowaniu wizerunku miasta".

Mieszkańcy województwa łódzkiego uczestniczyli w bezpłatnych kolejowych wycieczkach do parków krajobrazowych województwa łódzkiego i innych ciekawych przyrodniczo miejsc naszego regionu, w ramach projektu Łódzkiej Kolej Aglomeracyjnej Spółka z o.o. w Łodzi pn.: "Eko-Kolej" oraz projektu „Pociągiem w Łódzkie” realizowanego przez Marszałka Województwa Łódzkiego.

Inne zadania edukacyjne

W ramach innych zadań edukacyjnych Fundusz zawarł 13 umów na kwotę 1.519.928,00 zł. obejmujących dofinansowanie między innymi: na kampanie edukacyjne oraz informacyjne, warsztaty plenerowe oraz akcje upowszechniające proekologiczne postawy wśród mieszkańców województwa łódzkiego. Na szczególną uwagę zasługuje program zrealizowany przez Miasto Łódź pt. „Budowa bazy edukacji przyrodniczej - Skansenu Roślinnego w Ogrodzie Botanicznym”. Dzięki dofinansowaniu z Funduszu odtworzono zabytkową wiejską zagrodę oraz założono w jej obrębie kolekcje roślinne, prezentujące dawniej uprawiane taksony roślin użytkowych i ozdobnych, integralnie związanych z wiejską zagrodą. Zadanie umożliwi również przeprowadzenie różnorodnych programów i warsztatów ekologicznych.

Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi zorganizowała festiwal, podczas którego przeprowadzono szereg seminariów a także warsztatów dla dzieci i dorosłych np. projektowania recyklingowej biżuterii. W ramach gali finałowej zaprezentowano najlepsze prace zgłoszone do ogólnopolskiego konkursu „ECOMade Contest 2014”, mającego na celu wyłonienie najciekawszych realizacji projektowych spośród prac opartych o filozofię upcyklingu czyli przetwarzania wtórnego odpadów z zamiarem stworzenia produktów o wartości wyższej niż przetwarzane produkty.

Rawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. otrzymała dofinansowanie na wykonanie ścieżki edukacyjnej składającej się z 7 przystanków, dzięki której możliwa będzie do realizacja zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży. Zajęcia te będą dotyczyły przede wszystkim działalności oczyszczalni ścieków i objaśnią uczniom jak przebiega cały proces. Dodatkowo podczas tych spotkań mogą być omówione również rodzaje produktów ubocznych jakie są otrzymywane podczas oczyszczania np. biogaz czy osady.

Fot. Nr 3 Skansen Roślinny w Łódzkim Ogrodzie Botanicznym

Fot. Nr 4 Nowoczesna ekopracownia w Szkole Podstawowej nr 184 w Łodzi

Fundusz wsparł również organizację VI edycji Festiwalu Nauki pod hasłem „Energia – Pasja – Człowiek. Tym razem Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Skierniewicach zaplanowała w bogatym programie festiwalowym zarówno konkursy wiedzy przyrodniczej i konkurs artystyczny, jak i wiele prezentacji multimedialnych, warsztatów, wykładów i debat. Nie zabrakło również wycieczek edukacyjnych, rajdu i pikniku rodzinnego „Nauka w krótkich spodenkach”. Odbyły się także konferencje „Zarządzenie obszarami wiejskimi a problemy ochrony a przyrody” i Rola bibliotek w nauczaniu o przyrodzie”.

Podsumowując uzyskane efekty ekologiczne i rzeczowe w roku sprawozdawczym, z umów zawartych w roku 2014 i umów zawartych w latach ubiegłych, należy stwierdzić, że dzięki pomocy finansowej Funduszu, w programach edukacji ekologicznej bezpośrednio uczestniczyło ok. **210.000 osób**. Dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu przeprowadzono kampanie informacyjno - edukacyjne, akcje ekologiczne i inne przedsięwzięcia w których uczestniczyło ponad **1.000 jednostek**. Zorganizowano ponad **1.000 wycieczek i warsztatów terenowych** dla dzieci i młodzieży, oraz **800 konkursów**. Fundusz dofinansował uczestnictwo beneficjentów w ponad **1300 konferencjach, seminariach i szkoleniach**. Dzięki wsparciu Funduszu powstało **236 ekopracowni** szkolnych oraz **42 ogródków dydaktycznych** w całym województwie łódzkim.

5.7 POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA (ZI)

W ramach tej grupy zadań Fundusz wspierał finansowo w 2014 r. zadania, które zostały zakwalifikowane do następujących grup: zapobieganie i likwidacja poważnych awarii, zakup osprzętu oraz pozostałe zadania ochrony środowiska. W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł w ramach tej dziedziny łącznie 70 umów.

Tabela nr 23

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska w 2014 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umowy [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Pożyczka	13	3.190.563,00	2.720.563,00	470.000,00
Dotacja	52	6.963.869,60	6.712.317,60	250.000,00
Przekazanie środków PJB	5	364.152,00	364.152,00	0,00
Umowy 2014	70	10.518.584,6	9.797.032,60	720.000,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			1.024.739,00	0,00
Razem wypłaty 2014 r.			10.821.771,60	720.000,00

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii

W zakresie omawianej grupy zadań Fundusz zawarł 54 umowy na łączną kwotę 7.249.421,60 zł. Założeniem opisanych poniżej zadań było wyposażenie służb kierujących i biorących czynny udział w akcjach ratowniczych na terenie województwa łódzkiego w sprzęt ratownictwa techniczno-drogowo-ekologicznego, w tym w pojazdy ratownicze, gaśnicze oraz inne.

WFOŚiGW w Łodzi zawarł 31 umów na łączną kwotę 6.617.284,00 zł przeznaczoną na zakup 31 samochodów ratowniczo-gaśniczych wraz z wyposażeniem dla następujących jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w: Krzyżanowie, Żarnowie, Królowej Woli, Stobiecku Miejskim, Kadłubie, Starowej Górze, Siemkowicach, Gałkowie Dużym, Niechcicach, Górze Pabianickiej, Hucie, Chodnowie, Pawlikowicach, Sobótce Starej, Śleszynie, Wiśniowej Górze, Woli Zaradzińskiej, Wieruszowie, Zapolicach, Złoczewie, Ozorkowie, Krzywanicach, Bałuczu, Walichnowach, Szynkielowie, Dobroniu oraz jednostek Państwowej Straży Pożarnej w: Mieście Łodzi (2 pojazdy), Powiecie Łódzkim-Wschodnim, Powiecie Wieruszowskim i Powiecie Bełchatowskim.

Fundusz podpisał 20 umów na łączną kwotę 335.985,60 zł obejmujących zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego obejmującego agregaty pompowe, narzędzia hydrauliczne oraz inny sprzęt ratowniczy dla Ochotniczych Straży Pożarnych w: Stolcu, Buczku, Rząśni, Kraśnicy, Dzielnej, Pabianicach, Sędziejowicach, Chorzewie, Nowym Kawęczynie, Makowiskach, Konstantinowie Łódzkim, Przesiadłowie, Sierzchowie, Kliczkowie Wielkim, Ujeździe, Woli Pękoszewskiej, Chorzyszowie, Sierakowicach Lewych, Jankowie oraz Państwowej Straży Pożarnej w Łasku.

W ramach powyższej grupy zawarto 3 umowy z państwowymi jednostkami budżetowymi na łączną kwotę 296.152,00 zł, w tym na 2 zadania realizowane przez Komendę Wojewódzką PSP w Łodzi. Dzięki wsparciu Funduszu zakupiono sprzęt do likwidacji skutków występowania żywiołów oraz skutków katastrof budowlanych oraz 3 szt. pojazdów typu quad na wyposażenie Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych PSP woj. łódzkiego. Umożliwią one prowadzenie działań w miejscach trudnodostępnych dla samochodów ratowniczo-gaśniczych. Urząd Wojewódzki w Łodzi zawarł umowę na modernizację wojewódzkiego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania. W ramach zadania zakupiono 7 centrali, które zostały rozmieszczone w Tomaszowie Mazowieckim, Kutnie, Zduńskiej Woli, Sieradzu, Łowiczu, Koluszkach, Brzezianach.

Zakup osprzętu

Fundusz zawarł 3 umowy na łączną kwotę 234.610,00 zł. **Ochotnicza Straż Pożarna w Kociszewie** otrzymała wsparcie finansowe na zakup motopompy. **Gmina Czastary** otrzymała pożyczkę na zakup ciągnika rolniczego z osprzętem do robót odwadniających i pielęgnacyjnych w pasie dróg gminnych i rowów melioracyjnych oraz prac związanych z eksploatacją oczyszczalni ścieków. **Gmina Czerniewice** zawarła umowę pożyczki na zakup kosiarki na ramieniu hydraulicznym wykorzystywanej do utrzymania rowów i poboczy.

Pozostałe zadania ochrony środowiska

W ramach pozostałych zadań ochrony środowiska w 2014 r. Fundusz zawarł 13 umów na łączną kwotę 3.034.553,00 zł, w tym 2 umowy o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej na łączną kwotę 68.000,00 zł. Dofinansowanie uzyskały:

- **Gmina Sulmierzyce** na zakup koparko-ładowarki wraz z osprzętem oraz wozu asenizacyjnego z zestawem czyszczącym i rozdrabniaczem do gałęzi;
- **Przedsiębiorstwo Komunalne w Wieruszowie S.A.** Zakup zestawu do telewizyjnego monitoringu sieci kanalizacyjnej w Wieruszowie;
- **PGKiM Sp. z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim** na zakup ładowarki, ciągnika rolniczego i rozrzutnika do nawożenia organicznego dla oczyszczalni ścieków w Rudzie Bugaj, gm. Aleksandrów Łódzki;
- **Gmina Galewice** na zakup koparko-ładowarki z osprzętem na potrzeby Gminy Galewice;
- **Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstancinów Łódzki Sp. o.o.** na zakup rozdrabniarki z silnikiem w wykonaniu zatapialnym IP68 do instalacji w ramie montażowej w kanale wlotowym;
- **Gmina Rzeczyca** na zakup sprzętu (koparko-ładowarki) do utrzymania i konserwacji urządzeń wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed nadmiernym uwilgoceniem w Gminie Rzeczyca.

Ponadto dofinansowanie na zakup ciągnika wraz z kosiarką na ramieniu hydraulicznym do wykaszania rowów przydrożnych i melioracyjnych oraz zieleni przydrożnej otrzymały Gminy: **Wróblew, Sieradz, Łanięta, Poświętne, Rzeczyca.**

Środki w wysokości 36.000,00 zł przekazano państwowej jednostce budżetowej – **Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Łodzi** na doposażenie w samochód do przewozu ludzi oraz specjalistycznej aparatury przeznaczonej do wykonywania monitoringu emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, co umożliwi terminową obsługę aparatury pomiarowej zainstalowanej na automatycznych stacjach monitoringowych. **Łódzki Urząd Wojewódzki** dzięki wsparciu w kwocie 32.000,00 zł zrealizował zakup samochodu terenowego dla Państwowej Straży Łowieckiej w Łodzi. Powyższy zakup przyczyni się m.in. do poprawy efektywności zwalczania szkodnictwa łowieckiego i przyrodniczego.

6. UMORZENIA POŻYCZEK

W roku sprawozdawczym do Funduszu wpłynęły 94 wnioski o częściowe umorzenie pożyczek, z czego 6 wniosków zostanie rozpatrzonych w 2015 roku, 13 wniosków nie uzyskała pozytywnej oceny formalnej lub merytorycznej, 3 uzyskały negatywną decyzję Zarządu a 2 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o umorzenie. Ponadto rozpatrzono 10 wniosków złożonych w 2013 r.

W 2014 roku pozytywnie rozpatrzono 80 wniosków. Decyzje w sprawie umorzenia podejmowane były przez:

- Zarząd Funduszu, który dokonał umorzenia 39 pożyczek na łączną kwotę 4.280.211,56 zł;
- Radę Nadzorczą, która dokonała umorzenia 41 pożyczek na łączną kwotę 12.739.876,50 zł.

Kwota umorzenia Sektora Finansów Publicznych, w tym JST - 5.557.850,60 zł;

Kwota umorzenia innych jednostek, poza sektorem publicznym - 11.462.237,46 zł.

Zgodnie z „Zasadami...” 24 beneficjentów (w tym 9 jednostek samorządu terytorialnego) w roku sprawozdawczym zdecydowało się na wystąpienie z wnioskiem o umorzenie bez konieczności wskazania przeznaczenia środków z częściowego umorzenia na realizację kolejnego zadania proekologicznego. Łączna suma przyznana na ten cel wyniosła 4.026.740,03 zł.

Fundusz w 2014 roku zawarł 56 umów o umorzenie na łączną kwotę 12.993.348,03 zł, wskazując w nich przeznaczenie umorzonej kwoty na realizację innego zadania proekologicznego.

Tabela nr 24

„Zestawienie umorzonych pożyczek w 2014 r. w podziale na dziedziny ochrony środowiska”

Dziedzina	Ilość umów	Kwota udzielonej pożyczki [zł]	Kwota umorzona [zł]	Procent umorzonej pożyczki	Struktura umorzeń [%]
Ochrona Zasobów Wodnych	35	12.534.920,66	4.012.487,56	32,01	23,58
Ochrona Powietrza	35	28.809.447,31	10.916.892,31	37,89	64,14
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	5	4.682.512,81	1.344.897,25	28,72	7,90
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	5	1.724.909,00	745.810,94	43,24	4,38
Razem:	80	47.751.789,78	17.020.088,06	-	100,00

7. REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH

W 2014 r. o dotację WFOŚiGW w Łodzi w formie dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego wpłynęły 4 wnioski z których 3 zostały zaopiniowane pozytywnie, a jeden podlegać będzie dalszej ocenie w 2015 r. łączna kwota dotacji do zawartych 3 umów kredytowych wyniosła 6.595.486,00 zł.

Decyzję o dofinansowaniu otrzymały:

- Grupa Producentów Mleka Ekołowiczanka Sp. z o.o. z Łowicza na realizację zadania: „Budowa biogazowni o mocy nominalnej elektrycznej 600 kWe oraz mocy nominalnej cieplnej 566 kWt w celu wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w procesie fermentacji beztlenowej osadu i flotatu ściekowego” oraz na „Rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w zakresie oczyszczania tlenowego ścieków przemysłowych”;
- Paradyż Sp. z o.o. z na realizację zadania „Modernizacja procesów technologicznych produkcji płytek ceramicznych”.

Realizacja powyższych zadań pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery tj.: pyły – 0,218 Mg/rok, SO₂ – 9,59 Mg/rok, NO_x – 4,47Mg/rok CO – 0,138 Mg/rok oraz CO₂ – 3.108,991 Mg/rok oraz zwiększenie możliwości oczyszczania ścieków o 2.083,00 m³/rok.

Łącznie w 2014 r. w formie dopłat do oprocentowania wypłacono środki w wysokości 1.075.409,50 zł. Planowana kwota do wypłaty w kolejnych latach z tytułu zawartych umów wynosi 15.286.453,27 zł.

8. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDATKI DOTACYJNE

8.1 NAGRODY

W 2014 r. Fundusz przeznaczał środki na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej. Fundusz prowadził konkursy oraz współuczestniczył w organizacji imprez ogólnopolskich, finansując nagrody dla laureatów z województwa łódzkiego.

W roku 2014 ogłoszono I edycję konkursu „EkoAktywni” o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Jego celem było nagrodzenie organizacji pozarządowych i osób fizycznych za działalność na rzecz ochrony środowiska na terenie woj. łódzkiego. Pula nagród wyniosła łącznie 60.000,00 zł.

Do Konkursu można było zgłaszać: organizacje pozarządowe prowadzące działalność proekologiczną i osoby fizyczne podejmujące działania prowadzone na terenie województwa łódzkiego w trzech podkategoriach: ochrona siedlisk przyrodniczych, edukacja ekologiczna i innowacja ekologiczna.

Laureaci konkursu „EkoAktywni” - Organizacja pozarządowa:

Nagroda I stopnia - Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Łódzka	20.000,00 zł
Nagroda II stopnia - Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca” w Świniach Warckich	10.000,00 zł

Laureaci konkursu „EkoAktywni” - Osoby Fizyczne:

Ochrona siedlisk przyrodniczych:		Edukacja ekologiczna:	
Józef Michalski	10.000,00 zł	Józefa Krystyna Mikita	5.000,00 zł
Józef Sójka	5.000,00 zł	Agnieszka Hermel	2.500,00 zł
Zbigniew Kazimierski	5.000,00 zł	Jan Juszczyk	2.500,00 zł

W roku 2014 ogłoszono Konkurs „Ekologiczny magister i doktor” o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Jego celem było wyłonienie najlepszych, pod względem naukowym i praktycznym, prac magisterskich i rozpraw doktorskich z dziedziny ochrony środowiska oraz nagrodzenie ich autorów.

Do Konkursu mogli przystąpić absolwenci, którzy obronili pracę magisterską w roku akademickim 2013/2014, w szkołach wyższych mających siedzibę na terenie województwa łódzkiego. Konkurs ogłaszany został w kategoriach ekologiczny magister i ekologiczny doktor. Zgłoszeniu do konkursu w kategorii Ekologiczny magister podlegały prace w następujących obszarach tematycznych: Gospodarka odpadami, Zrównoważony transport, Natura 2000, Zieleń w przestrzeni miejskiej. Łączna pula środków rozdysponowanych w ramach konkursu wyniosła 67.500,00 zł.

Nagrodzone prace magisterskie:

1 Katarzyna Bukowska (UŁ)	Identyfikacja możliwości wykorzystania zielonej infrastruktury dla rehabilitacji cyklu wodnego w mieście z wykorzystaniem gis oraz modelowania w programie SORM XXL
2 Marcin Chmielewski (UŁ)	Zarządzanie lokalnym transportem zbiorowym z uwzględnieniem wyników badań marketingowych na przykładzie Pabianic
3 Ewa Nawrocka (PŁ)	Badania wpływu składu surowców na przebieg procesu biologicznego suszenia odpadów
4 Magdalena Foszpańczyk (PŁ)	Fotosensybilizowane utlenianie związków fenolowych występujących w ściekach
5 Marta Gellert (UŁ)	Strategie pokarmowe larw Chaetopteryx villosa (Trichoptera: Limnephilidae)
6 Paweł Leśniewicz (PŁ)	Application of computational fluid dynamics in simulation of flow past the vehicle's wheel (Zastosowanie metod mechaniki płynów w symulacjach opływu koła samochodowego)
7 Marcelina Jeżewska (UŁ)	Zieleń gminna jako zadanie własne samorządu terytorialnego na przykładzie Łodzi
8 Monika Świerska (PŁ)	Oznaczanie i unieszkodliwianie produktów ubocznych w reakcji katalitycznego utleniania kwasu monochlorooctowego
9 Ewelina Madalińska (ASP)	Dialog z naturą. Proekologiczne projektowanie we współczesnej przestrzeni miejskiej

Nagrodzone rozprawy doktorskie:

1	Aleksandra Ziemińska-Stolarska (PŁ)	Analiza wpływu zmian strumieni biogenów na poziom eutrofizacji wód w zbiorniku zaporowym na przykładzie Zbiornika Sulejowskiego
2	Łukasz Antczak (PŁ)	Koncepcja mikrośiłowni hybrydowej typu geo-bio dla potrzeb energetyki rozproszonej
3	Elżbieta Karlińska (PŁ)	Odzyskiwanie elagotanin z ubocznych produktów przetwórstwa truskawek

W 2014 r. ogłoszono **IV edycję konkursu „Ekobelfry”** o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Celem konkursu było nagrodzenie najbardziej aktywnych nauczycieli oraz placówek oświatowych realizujących ponadprogramowe działania z zakresu edukacji ekologicznej. Do konkursu wpłynęły 131 zgłoszeń.

Łączna pula środków rozdysponowanych w ramach konkursu „Ekobelfry 2014” wyniosła 94.500,00 zł. W kategorii Ekobelfer nagrodzono 19 najlepszych nauczycieli, a w kategorii Ekoszkola 15 najlepszych placówek oświatowych.

Laureaci konkursu „Ekobelfry” – kategoria Ekoszkola:

Przedszkola	Gimnazja
1. Przedszkole Miejskie Nr 152 w Łodzi	1. Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Głownie
2. Przedszkole Miejskie Nr 208 w Łodzi	2. Zespół Szkół w Wartkowicach
3. Przedszkole Miejskie Nr 2016 w Łodzi	3. Gimnazjum im. J. Kochanowskiego w Rzeczycu
Szkoła Podstawowa	Szkoła Ponadgimnazjalna
1. Integracyjna Szkoła Podstawowa Nr 67 w Łodzi	1. Zespół Szkół w Żychlinie
2. Szkoła Podstawowa w Łękińsku	2. Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska im. M. Kopernika w Radomsku
3. Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 8 w Sieradzu	3. III Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Piotrkowie Trybunalskim
Szkoły Specjalne i Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	
1. Zespół Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Zduńskiej Woli	
2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Tuwima w Stemplewie	
3. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sieradzu	

Fot. Nr 5 Wręczenie nagrody „Ekoszkola” Integracyjnej Szkole Podstawowej nr 67 w Łodzi

8.2 INNE WYDATKI DOTACYJNE

Zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych przez sztuczne zbiorniki wodne.

Zgodnie z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych przez sztuczne zbiorniki wodne, Fundusz przekazał gminom: Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz, Pęczniew, Przedbórz oraz Gminie i Miastu Warta łączną kwotę 15.125,00 zł.

8.3 PRZELEWY REDYSTRYBUCYJNE

Na podstawie Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, Fundusz przekazał 88 jednostkom samorządu terytorialnego łączną kwotę **266.329,79 zł** ze środków pochodzących z opłat produktowych za opakowania.

IV. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Jednym z obszarów działalności WFOŚiGW w Łodzi jest realizacja zadań związanych z pełnieniem roli Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Funkcja ta została powierzona Funduszowi na mocy Porozumienia z Ministrem Środowiska zawartego 25 czerwca 2007 r. (z późn. zm.). Podpisane Porozumienie służy realizacji osi priorytetowych: I „Gospodarka wodno-ściekowa” oraz II „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”, dla projektów o wartości poniżej 25 milionów euro.

Fot. Nr 6 Podpisanie umowy POiŚ „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Radomsko” ze spółką PGK w Radomsku.

Wdrażanie I i II osi POIiŚ

Wartość całkowita projektów wyniosła na koniec 2014 r. prawie 550 mln zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej stanowiło prawie 310 mln zł.

W ramach wszystkich 21 wdrażanych projektów w 2014 r. wpłynęły do WFOŚiGW w Łodzi 54 wnioski o płatność i wypłacono na rzecz beneficjentów 50.062.758,29 zł. Kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych w 2014 r. wyniosła 82.297.001,28 zł.

Tabela nr 25
„Umowy POIiŚ podpisane w 2014 r.”

Nazwa Beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość całkowita [zł]	Dofinansowanie POIiŚ
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Radomsku	„Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Radomsko”	9.901.324,97	5.092.056,08
Gmina Koluszki	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Koluszki	29.091.978,23	13.699.439,68
Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	Dokumentacja na modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Cedrowicach	442.629,73	273.072,33
Gmina Tomaszów Mazowiecki	Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej dla pozostałej części Aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej tereny gminy wiejskiej Tomaszów Mazowiecki – przygotowanie dokumentacji	499.995,00	345.525,00
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Łasku	Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa i modernizacja kanalizacji na terenie Gminy Łask	2.306.127,00	1.593.665,00
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pabianicach	Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego Miasta Pabianic	11.453.686,27	7.617.495,03
Gmina Łask	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Łask	1.858.929,86	1.285.630,84
Gmina Wieruszów	Budowa kanalizacji sanitarnej w msc.: Chobanin, Górka Wieruszowska, Pieczyńska - I etap Pieczyńska	3.672.589,83	2.546.399,47
Związek Międzygminny „Bzura”	Budowa RZZOK w miejscowości Piaski Bankowe, Gmina Bielawy, powiat łowicki województwo łódzkie	84.819.734,25	41.476.086,05

Ww. umowy zostały podpisane w wyniku pozytywnej oceny wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach konkursów organizowanych w roku 2013 oraz 2014.

Nabór i ocena wniosków w ramach procedur konkursowych POIiŚ

W 2014 roku dla I osi priorytetowej POIiŚ - Gospodarka wodno-ściekowa, działanie 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM ogłoszono 4 nabory wniosków w trybie konkursowym:

- konkurs Nr 12/POIiŚ/1.1/04/2014 - z terminem składania WoD od 07.04.2014 r. do 30.05.2014 r. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 10 mln euro z Funduszu Spójności. W ramach konkursu wpłynęły do WFOŚiGW w Łodzi 3 wnioski o dofinansowanie, które ocenione pozytywnie, a następnie podpisano umowy o dofinansowanie,
- konkurs Nr 13/POIiŚ/1.1/04/2014 - z terminem składania WoD od 14.04.2014 r. do 06.06.2014 r. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 24 mln euro

- z Funduszu Spójności. W ramach konkursu wpłynął do WFOŚiGW w Łodzi 1 wniosek o dofinansowanie, który został oceniony negatywnie – projekt odrzucono,
- konkurs Nr 14/POIiS/1.1/10/2014 – z terminem składania WoD od 31.10.2014 r. do 24.11.2014 r. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 10 mln euro z Funduszu Spójności. W ramach konkursu wpłynął do WFOŚiGW w Łodzi 1 wniosek o dofinansowanie, który został oceniony pozytywnie, przygotowany do podpisania umowy o dofinansowanie,
  - konkurs Nr 15/POIiS/1.1/12/2014 – z terminem składania WoD od 15.12.2014 r. do 19.01.2015 r. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wyniosła 20 mln euro. W ramach konkursu do WFOŚiGW w Łodzi nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie.

W 2014 roku dla II osi priorytetowej POIiS ogłoszono 2 nabory wniosków w trybie konkursowym dla działania:

- 2.1. - Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych: konkurs 9/POIiS/2.1/04/2014 z terminem składania wniosków od 28.04.2014 r. do 09.06.2014 r. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi 5 mln euro z Funduszu Spójności. W ramach konkursu do WFOŚiGW w Łodzi wpłynął 1 wniosek o dofinansowanie, który został oceniony negatywnie – projekt odrzucono.
- 2.2. - Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich: brak ogłoszonych naborów.

V. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2014 r. kontrolowane były zadania dofinansowywane ze środków Funduszu w formie pożyczek, w tym pożyczek pomostowych, dotacji w tym na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym oraz zadania realizowane ze środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. Kontrole dokonywane były na każdym z etapów związanych z udzielaniem, realizacją i rozliczaniem przyznanego dofinansowania tj. na etapie: złożenia wniosku, realizacji umowy, po zakończeniu realizacji zadania, w okresie trwałości zadania.

Kontrole wykonywane były przez pracowników Funduszu zarówno w siedzibach Wnioskodawców i Beneficjentów, jak i też w miejscach realizacji zadań.

W 2014 roku Fundusz przeprowadził **1.032** kontroli zadań. Celem przeprowadzonych kontroli było sprawdzenie:

- rzeczywistego stanu przygotowania zadania do realizacji i możliwości jego dofinansowania ze środków Funduszu;
- zgodności ilościowej i jakościowej realizowanej inwestycji z dokumentacją techniczną oraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym;
- umieszczenia informacji o dofinansowaniu zadania ze środków Funduszu, zgodnie z zapisami umowy;
- zgodności kosztów realizacji zadania określonych w umowie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz ze stanem faktycznym i z protokołami odbioru robót lub dostaw;
- zachowania przez Beneficjentów utrzymania trwałości zadania;
- stanu zabezpieczeń rzeczowych do umowy.

Tabela nr 26

„Ilość przeprowadzonych kontroli w podziale na dziedziny oraz rodzaje kontrolowanych zadań”

Dziedzina	Ilość kontroli [szt.]
Ochrona Powietrza	242
Ochrona Zasobów Wodnych	169
Ochrona Przyrody i Krajobrazu	110
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	121
Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska	16
Edukacja Ekologiczna	198
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	82

Rodzaj kontrolowanego zadania

Wnioski o częściowe umorzenie	61
Wykorzystanie środków z częściowego umorzenia	33
Wnioski o dofinansowanie, wnioski o płatność, inne	938
Razem wszystkie kontrole przeprowadzone w 2014 roku	1.032

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2014 r. protokoły z przeprowadzonych kontroli zawierały uwagi i zalecenia pokontrolne na następujących etapach:

- złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania – w 85 przypadkach;
- realizacji umowy – w 157 przypadkach;
- złożenia wniosku o częściowe umorzenie pożyczki – w 12 przypadkach;
- wykorzystania środków pochodzących z częściowych umorzeń pożyczek – w 6 przypadkach;
- wniosku w formie dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych - w 2 przypadkach.

Najczęściej ujawnianymi uchybieniami były m.in.: nieprawidłowe ustalanie kwalifikacji kosztów przez Wnioskodawców/Beneficjentów, rozbieżności pomiędzy zakresem rzeczowym, wskazywanym w dokumentacji w Funduszu, a faktycznym jego wykonaniem oraz niezachowanie przez Beneficjentów trwałości zadania.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w roku 2014 przeprowadzono kontrole nw. projektów:

- „**Gospodarka wodno-ściekowej w aglomeracji miasta Ozorków**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-006/10-00 realizowany przez Ozorkowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Kontrola trwała od 06.02.2014 do 19.02.2014;
- „**Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Mieście i Gminie Działoszyn**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-147/09-00 realizowany przez Gminę Działoszyn. Kontrola trwała od 20.05.2014 do 02.06.2014;
- „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Brzeziny**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-102/09-00 realizowany przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Kontrola trwała od 26.08.2014 do 01.09.2014;
- „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Rawa Mazowiecka – Faza I**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-141/09-00 realizowany przez Rawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. Kontrola trwała od 18.11.2014 do 04.12.2014.

Ustalenia z kontroli przeprowadzonych w Gminie Działoszyn, w ZUK Sp. z o.o. w Brzezinach oraz w RWiK Sp. z o.o. wykazały uchybienia. WFOŚiGW w Łodzi na podstawie niniejszych ustaleń wydał dla 2 projektów zalecenia pokontrolne, w których zobowiązał Beneficjentów do podjęcia działań naprawczych. Dla projektu realizowanego przez Rawskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. WFOŚiGW w Łodzi jest w trakcie przygotowywania zaleceń pokontrolnych.

Gmina Działoszyn oraz Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. przedłożyli dokumenty świadczące o wdrożeniu zaleceń pokontrolnych.

W ramach zawartego w dniu 04.09.2013 *Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji* zawartego pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie a Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej została przeprowadzona kontrola w terminie od 07.04.2014 do 11.04.2014 w Diecezji łowickiej, która zrealizowała zadanie pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Diecezji łowickiej”. W wyniku ustaleń zespół kontrolny wykazał uchybienia i na ich podstawie wydał zalecenia pokontrolne, w których zobowiązał Beneficjenta do podjęcia działań naprawczych.

VI. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

W 2014 r. w Funduszu prowadzono działalność promocyjną na podstawie zaktualizowanej w 2014 roku „Strategii Promocji i Komunikacji Marketingowej Marki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2011-2014” przyjętej przez Zarząd Funduszu.

W ramach ww. Strategii na bieżąco organizowano spotkania z potencjalnymi beneficjentami Funduszu, podczas których prezentowane były zasady udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi w 2014 r.

Działalność Funduszu promowano podczas:

- MIXERA Regionalnego;
- VII Europejskiego Forum Gospodarczego;
- Targów Budowlanych INTERBUD 2014;
- III Międzynarodowego Kongresu Bioekonomii;
- I Międzynarodowego Forum Ekologicznego w Kołobrzegu;
- IX edycji Regionalnego Spotkania Zarządców Nieruchomości;
- VI Pikniku Funduszy Europejskich.

Fundusz informował o swojej działalności poprzez artykuły ukazujące się na łamach prasy regionalnej woj. łódzkiego. Ukazały się 2 dodatki specjalne do Dziennika Łódzkiego w całości poświęcone działalności WFOŚiGW w Łodzi. W wydaniach tych podkreślono, że inwestycja w ochronę środowiska i jej promocja to główne zadania Funduszu. Poszczególne artykuły zostały poświęcone m.in. programom priorytetowym skierowanym do osób fizycznych, wsparciu przedsiębiorców inwestujących w ekologie, zrównoważonemu transportowi, edukacji ekologicznej, segregacji odpadów i recyklingowi. Promowano konkursy organizowane przez Fundusz m.in. na najlepszą ekopracownię na terenie szkół i utworzenie ogródków dydaktycznych przy szkołach i przedszkolach.

Ponadto ukazało się 36 artykułów w dodatkach „Kocham Łódź” i „Nasze Miasto”, w których promowano działalność WFOŚiGW w Łodzi. Zwłaszcza lokalne dodatki Naszego Miasta stanowiły świetną okazję, aby do naszych beneficjentów skierować dedykowaną specjalnie dla nich ofertę. Dystrybuowane bezpośrednio do skrzynek pocztowych, darmowe dodatki znacząco zwiększyły wiedzę na temat oferty Funduszu co można było obserwować na podstawie zwiększonej ilości kierowanych do WFOŚiGW w Łodzi zapytań i wniosków o dofinansowanie.

Fot. Nr 7 Publikacje promocyjne Funduszu

W 2014 roku wyemitowano na antenie TVP SA Oddział Terenowy w Łodzi cykl 7 odcinków programu "Murowany Eko Sukces", którego celem było m.in. zaprezentowanie oferty WFOŚiGW w Łodzi mieszkańcom województwa łódzkiego, upowszechnienie dobrych praktyk w zakresie budownictwa przyjaznego środowisku oraz promocja wiedzy na temat efektywności wykorzystania energii z odnawialnych źródeł. Emitowany w tak zwanym „prime time” tj. w godzinach największej oglądalności, program cieszył się dużym zainteresowaniem widzów. To kolejny przykład działań łączących promocję oferty Funduszu wraz z edukacją ekologiczną.

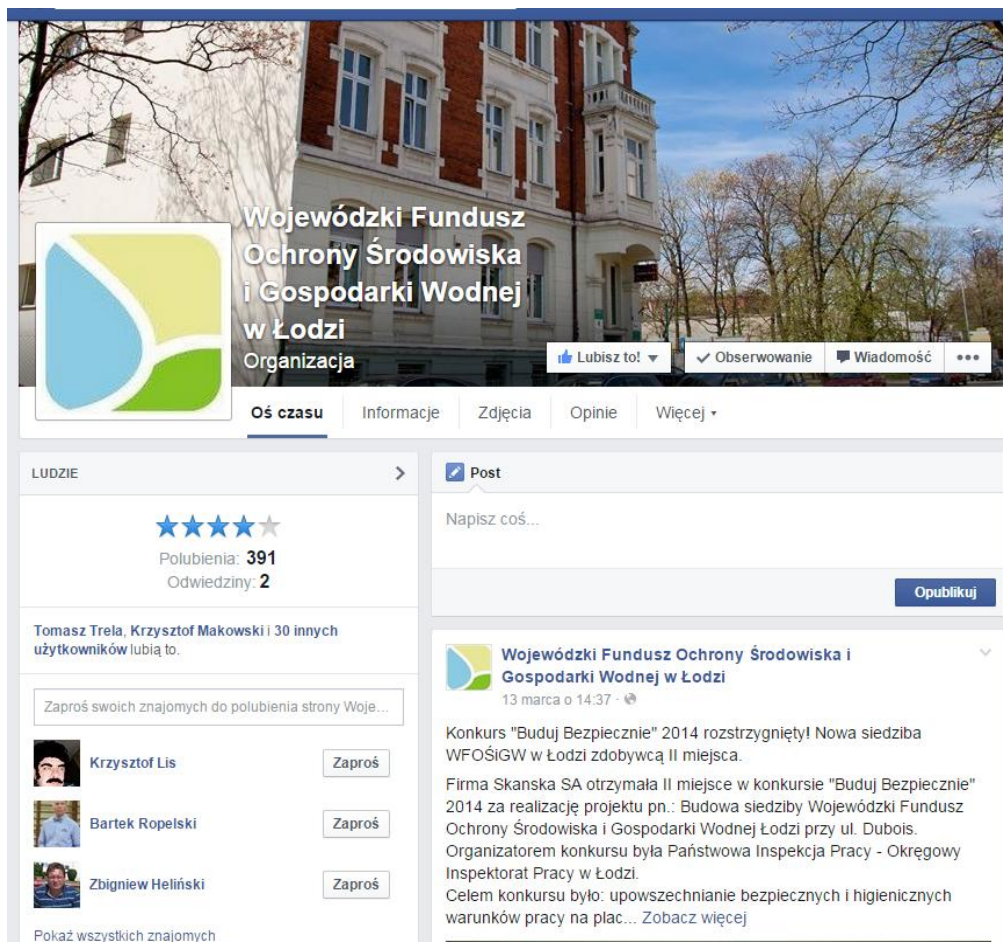

Fot. Nr 8 Kanał promocyjny Funduszu na portalu YouTube.pl

Ponadto Fundusz prowadził inne działania promocyjne, takie jak:

- II edycja serialu edukacyjnego „Śmiecińscy EL04 – O odnawialnych źródłach energii prawie wszystko” i „Śmiecińscy od kuchni” składającego się z 24 odcinków, które zostały wyemitowane na antenie TVP Łódź. Serial ten promował odnawialne źródła energii wśród mieszkańców województwa łódzkiego;
- strona internetowa www.zainwestujwekologie.pl, która jest najbardziej aktualnym i najszybszym źródłem informacji. Wszystkie informacje związane z działalnością Funduszu były na bieżąco aktualizowane. Strona jest przejrzysta i czytelna dla Beneficjentów;
- profil WFOŚiGW w Łodzi na portalu społecznościowym Facebook, który polubiło prawie 400 osób. W dobie internetu i aktywności społeczeństwa na tego typu portalach Fundusz na bieżąco włącza się w działania ważne dla środowiska naturalnego województwa i kraju, informuje o prowadzonej działalności, przekazuje aktualne wydarzenia, promuje konkursy i zaprasza do udziału w nich;
- wydanie albumu „Krajobraz przyrodniczy województwa łódzkiego”, który w interesujący i malowniczy sposób pokazuje i opisuje krajobraz przyrodniczy województwa łódzkiego. Wydawnictwo stanowi popularnonaukową próbę ukazania cennych zasobów naszego regionu, który posiada wszystkie ustawowe formy ochrony przyrody, a w szczególności te, które służą celom wielkoobszarowej ochrony krajobrazu – parki, rezerwy przyrody, obszary Natura 2000. Szczególną uwagę w albumie poświęcono siedmiu parkom krajobrazowym ziemi łódzkiej, które chronią nasze najcenniejsze obszary z przyrodą ożywioną i nieożywioną oraz elementami kultury. Album poprzez nowatorskie ujęcie tematu oddaje barwność i różnorodność przyrodniczą regionu. Żadne wcześniejsze wydawnictwa w tak kompleksowy sposób nie ukazywały problematyki związanej z „fizjonomią naszego otoczenia”;
- galę podsumowującą Konkursy ogłaszane przez WFOŚiGW w Łodzi w 2014 roku, która odbyła się 5 grudnia w Łódzkim Domu Kultury. Już po raz czwarty Fundusz w uroczystej formie podsumowywał organizowane konkursy i nagradzał zwycięzców. Podczas Gali podsumowano Konkursy: „EkoAktywni”, „Ekologiczny magister i doktor” oraz „Ekobelfry”. Laureatom wszystkich konkursów wręczono nagrody. Wydarzeniu temu towarzyszyło duże zainteresowanie mediów. Galę swoją obecnością zaszczylicy przedstawiciele Łódzkiego Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta Łodzi, Burmistrzowie i Wójtowie. Wydarzenie zostało uświetnione występami artystycznymi przedszkolaków oraz uczniów - naszych Laureatów Konkursu Ekobelfry.

Fot. Nr 9 Fanpage Funduszu na portalu społecznościowym Facebook.com

Fot. Nr 10 Marszałek Województwa Witold Stępień wręcza nagrody doktorantom i studentom podczas Gali w Łódzkim Domu Kultury

Patronat Zarządu

WFOŚiGW w Łodzi obejmował Patronatem Honorowym szereg wydarzeń o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, a także wspierał przedsięwzięcia o zasięgu gminnym, powiatowym i lokalnym. Poprzez Patronat, Zarząd Funduszu chciał wyróżnić przedsięwzięcia o szczególnym charakterze, promować zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wzmacniać wizerunek WFOŚiGW w Łodzi jako lidera w zakresie ochrony środowiska na terenie woj. łódzkiego.

Patronatem Honorowym Zarządu WFOŚiGW w Łodzi w 2014 r. objęto m. in.:

- Konferencję nt. Termomodernizacji budynków i domów jednorodzinnych podczas XXI Targów Budownictwa INTERBUD;
- Łódzkie Targi Energetyczne;
- Wielką Lekcję Geografii organizowaną w ramach Explorers Festival;
- IV edycję Festiwalu Kinetycznej Sztuki Światła Light. Move. Festival. Łódź 2014;
- Konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego „Rzuć trochę światła na ekologię!”;
- Akademię Eko-przedsiębiorstw – podnoszenie zdolności do wdrażania rozwiązań proekologicznych w średnich firmach;
- Targi Energii Odnawialnej;
- VI Festiwal Nauki PWSZ w Skierniewicach „ENERGIA – PASJA – CZŁOWIEK”;
- Wojewódzki Ekologiczny Dzień Dziecka z Literaturą i Sztuką – Świerszczykowe wierszyki;
- Wycieczki ekologiczne dla dzieci województwa łódzkiego;
- 25- lecie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

WFOŚiGW w Łodzi wchodząc w kolejną dekadę swojej działalności widzi zasadność kontynuowania edukacji ekologicznej wśród mieszkańców województwa łódzkiego. Działania prowadzone w 2014 r. świadczą o rosnącej z każdym kolejnym rokiem roli Funduszu jako ważnego partnera w finansowaniu działań proekologicznych w regionie. Dzięki szeroko prowadzonej promocji i efektywnej współpracy z beneficjentami udało się zainicjować wiele ciekawych, pożytecznych i atrakcyjnych projektów oraz przeprowadzić kampanie informacyjne dotyczące możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków Funduszu, jak również kampanie z zakresu edukacji ekologicznej.

Fot. Nr 11 Otwarcie „Chaty CITES” w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Łodzi

VII. INWESTYCJE KAPITAŁOWE

W roku sprawozdawczym środki pieniężne Funduszu gromadzone były na rachunku bankowym w Getin Noble Bank S.A. i podlegały oprocentowaniu według wynegocjowanego wskaźnika, zgodnie z umową w sprawie wykonywania bankowej obsługi WFOŚiGW w Łodzi zawartą w lutym 2011 r.

Papiery wartościowe

Na dzień 31.12.2014 r. Fundusz posiadał jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym PIONEER ZRÓWNOWAŻONY FIO zaewidencjonowane w 1993 r. w cenie nabycia 200 tys. zł oraz w 2006 r. i 2007 r. w cenie nabycia 7 tys. zł (nabyte w ramach spełnionego świadczenia dodatkowego rozliczanego w okresach miesięcznych), wycenione na dzień bilansowy po cenach rynkowych na kwotę 788,9 tys. zł.

Posiadane udziały i akcje

WFOŚiGW w Łodzi posiadał udziały i akcje w innych jednostkach nabyte przed 2014 r. W roku sprawozdawczym Fundusz nie nabywał udziałów i akcji.

Lokaty terminowe

W roku sprawozdawczym Fundusz inwestował nadwyżkę środków finansowych w formie depozytów terminowych w bankach, z którymi zawarto umowy o prowadzenie lokaty terminowej na warunkach negocjowanych. Depozyty lokowano w zależności od najwyższej wynegocjowanej stawki, z zachowaniem zasady dywersyfikacji, w następujących bankach: Bank Millennium S.A., Getin Noble Bank S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Zachodni WBK S.A., PKO BP S.A. (dawniej Nordea Bank Polska S.A.).

W trakcie trwania roku założono łącznie 27 depozytów, z których Fundusz otrzymał tytułem odsetek 8,99 mln zł w 2014 r. oraz 0,7 mln zł w 2015 r. Wartość jednorazowego depozytu, w zależności od zapotrzebowania Funduszu, wahała się w granicach 9 – 140 mln zł. Minimalne oprocentowanie zawartego depozytu wynosiło 2,28%, a maksymalne oprocentowanie wynosiło 3,65%.

Tabela nr 27

„Stan posiadanych przez Fundusz udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego na dzień 31.12.2014 r. ”

Nazwa spółki	Liczba posiadanych aktywów	Udział procentowy Funduszu
Geotermia Mazowiecka S.A.	180.000 szt. akcji	11,92%
Mazovia S.A. w upadłości	941 szt. akcji	poniżej 1%
PZL-KALISZ S.A.	170 szt. akcji	poniżej 1%
Geotermia Uniejów Sp. z o.o.	4.000 szt. udziałów	41,20%
EKO-REGION Sp. z o.o.	1.010 szt. udziałów	17,91%
ZEC w Łowiczu Sp. z o.o.	4.122 szt. udziałów	51,02%
Spółki notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych		
mBank S.A.	7.100 szt. akcji	poniżej 1%
VISTULA S.A.	10.720 szt. akcji	poniżej 1%
MIT Mobile Internet Technology S.A.	4.400 szt. akcji	poniżej 1%

VIII. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO WFOŚiGW W ŁODZI NA ROK 2014

Tabela nr 28

„Realizacja Rocznego Planu Finansowego WFOŚiGW w Łodzi na 2014 r. [kwoty w tys. zł]”

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent wykonania [4/3]
1	2	3	4	5	6
I.	Stan Funduszu na początek roku z tego:	898.215	906.558	906.558	100,00
1.	Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	1.809	1.956	1.956	99,99
2.	Udziały i akcje	17.252	17.831	17.831	100,00
3.	Środki pieniężne	286.799	288.458	288.458	100,00
4.	Papiery wartościowe w tym:	805	820	820	99,99
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0	0	0	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0	0	0	0,00
5.	Należności	594.312	601.825	601.825	100,00
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	592.907	600.148	600.148	100,00
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	155.723	156.662	156.662	100,00
6.	Pozostałe aktywa	27	54	54	100,65
7.	Zobowiązania (minus)	2.789	4.386	4.386	100,00
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0	0	0	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0	0	0	0,00
II.	Przychody	118.835	125.875	126.415	100,43
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	75.120	76.920	77.153	100,30
1.1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	75.000	76.580	76.814	100,31
1.2.	Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych	120	340	339	99,74
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	22.000	23.103	23.103	100,00
3.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego	0	0	0	0
3.1.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w tym:	0	0	0	0
3.1.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	0	0	0	0
3.1.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0	0	0	0
3.2.	Przychody z tytułu dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w tym:	0	0	0	0
3.2.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	0	0	0	0
3.2.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0	0	0	0
4.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej ¹⁾	1.490	1.517	1.516	99,96
5.	Przychody finansowe	20.170	24.305	24.531	100,93
5.1.	w tym odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek	14.600	14.200	12.796	90,12
5.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	3.800	3.700	3.427	92,63
6.	Pozostałe przychody	55	30	112	371,70
III.	Koszty	157.000	138.468	127.745	92,26
1.	Dotacje w tym:	109.702	94.043	91.882	97,70
1.1.	dotacje na cele bieżące	23.600	26.400	21.497	81,43
1.1.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	18.000	23.600	18.587	78,76

1.2.	dotacje na cele inwestycyjne	70.900	51.600	55.371	107,31
1.2.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	62.535	47.200	47.843	101,36
1.3.	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	3.000	1.823	1.075	58,99
1.3.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	62	62	60	97,17
1.4.	spłaty kapitału kredytów bankowych	12.202	14.220	13.938	98,02
1.4.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0	0	0	0,00
1.5.	dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji	0	0	0	0,00
1.5.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0	0	0	0,00
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	8.245	5.650	5.589	98,91
3.	Umorzenia pożyczek	20.000	20.000	17.020	85,10
3.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	10.064	6.030	4.374	72,53
4.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej	500	222	222	100,00
5.	Inne wydatki na rzecz ochrony środowiska	100	100	15	15,13
6.	Koszty działalności organów i biura w tym:	16.558	16.558	12.865	77,70
6.1.	wynagrodzenia i składki od nich naliczane w tym:	12.510	12.510	10.364	82,85
6.1.1.	wynagrodzenia	10.542	10.542	8.899	84,42
6.1.2.	składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	1.709	1.709	1.288	75,35
6.1.3.	składki na Fundusz Pracy	248	248	177	71,25
6.2.	zakup towarów i usług	3.026	3.026	1.919	63,42
7.	Koszty finansowe	1.275	1.275	132	10,33
7.1.	w tym płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0	0	0	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0	0	0	0,00
8.	Pozostałe koszty operacyjne	620	620	20	3,29
IV.	Stan Funduszu na koniec roku w tym:	860.050	893.965	905.228	101,26
1.	rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	7.691	6.956	6.911	99,35
2.	udziały i akcje	17.252	17.471	18.205	104,20
3.	środki pieniężne	154.119	203.945	219.314	107,54
4.	papiery wartościowe w tym:	780	780	789	101,15
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0	0	0	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0	0	0	0,00
5.	Należności	682.981	669.168	666.591	99,62
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	681.573	667.468	664.220	99,51
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	189.825	198.932	177.093	89,02
6.	Pozostałe aktywa w tym:	27	50	50	99,71
6.1.	pozostałe należności	0	0	0	0,00
7.	Zobowiązania (minus)	2.800	4.405	6.638	150,70
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0	0	0	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0	0	0	0,00
V.	Środki na wydatki majątkowe własne ²⁾	6.088	5.200	5.150	99,03

1) w przypadku gdy fundusz jest beneficjentem końcowym środków z Unii Europejskiej (instytucją realizującą projekt), należy: w tej pozycji wpisać kwotę otrzymaną z UE, a po stronie kosztów przy konkretnych wydatkach podać, ile wydatkowano środków otrzymanych z UE, poprzez dodanie pozycji „w tym finansowanie z UE”.

2) środki na wydatki majątkowe nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

IX. ZAŁĄCZNIKI

1. Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2014 rok;
2. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska;